Już ukazała się w sprzedaży „Seria symfoniczna 38" odbiorników PHILIPSA

Nr. 261 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Łódź, Środa, 22 września 1937 r. Rok IX.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY i LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz. Cena 20 groszy Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66 Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Min. Komarnicki o kwestii żydowskiej

Oficjalny reprezentant Rzplitej w Genewie widzi w Palestynie rozwiązanie tego problemu

„Żydzi nie byli w Polsce gnębieni. - 100.000 powinno rocznie wyemigrować z granic Rzplitej"

GENEWA, 21 września (PAT) Dziś na posiedzeniu 6-ej komisji mandatowej, która obradowała nad sprawą Palestyny, **stały delegat Rzplitej, minister Komarnicki wygłosił dłuższe przemówienie,** stwierdzając na wstępie, że obecne jego przemówienie **jest rozwinięciem deklaracji ministra Becka na posiedzeniu rady 14 września, w której sprecyzował on zapatrywania rządu Rzplitej w sprawie problemu palestyńskiego.**

Minister kolonii Ormsby Gore — *mówił minister Komarnicki* — podkreślił w deklaracji, złożonej przed komisją mandatową 31 lipca **konieczność opracowania planu, któryby dał możliwie najlepszy rząd Palestynie w duchu paktu ligi i deklaracji Balfoura.**

Rząd Rzplitej przyłącza się całkowicie do tego poglądu, dotyczącego problemu palestyńskiego ściśle związanego z zasadą stworzenia siedziby narodowej żydowskiej.

DEKLARACJA BALFOURA DAŁA POCZĄTEK NOWEJ ERZE NIE TYLKO W HISTORII PALESTYNY, ALE RÓWNIEŻ I DLA ŻYDOSTWA ŚWIATOWEGO.

W ciągu 19 i 20 wieku można zaobserwować wzrastające dążenia wśród żydów Europy centralnej i wschodniej do utworzenia niezależnego państwa własnego.

Ten prąd został wzmocniony przez stworzenie mandatu palestyńskiego, którego celem jest powołanie do życia siedziby narodowej żydowskiej.

W tych warunkach każda zmiana statutu prawnego siedziby narodowej żydowskiej, **mogąca wstrzymać lub zahamować jej rozwój musi głośnym echem odbić się w masach żydowskich, dla których definitywne załatwienie tej sprawy stanowi zagadnienie żywotne.**

Te rozdźwięki specjalnie obchodzą kraje o dużym procencie ludności żydowskiej,

SZCZEGÓLNIE ZAŚ POLSKĘ, GDZIE ZAMIESZKUJE PRZESZŁO 3 I PÓŁ MILIONÓW ŻYDÓW —

największe zgromadzenie żydów w Europie.

Ponadto względy ekonomiczne tłumaczą **wielkie zainteresowanie żydów w Europie środkowej i wschodniej Palestyną jako terenem emigracyjnym.**

Następnie minister opisuje **historię osiedlenia się żydów w Polsce, podkreślając, że**

NIGDY NIE BYLI ONI GNĘBIENI,

oraz uwypuklił specjalny charakter struktury socjalnej ludności żydowskiej, skoncentrowanej w miastach i miasteczkach, t. j. w Polsce jako kraju rolniczym znacznie bardziej rażącym, niż w innych krajach.

TO PRZELUDNIENIE MIAST LUDNOŚCIĄ ŻYDOWSKĄ ZAKŁÓCA ŻYCIE SPOŁECZNE POLSKI,

gdyż ludność wiejska ma zamkniętą drogę do osiedlania się w miastach.

Przed wojną emigracja żydowska dwukrotnie przewyższała przyrost naturalny tej ludności, obecnie zaś emigracja jest zamknięta.

Kryzys rolniczy pogorszył jeszcze znacznie położenie ekonomiczne ludności żydowskiej. Ludność żydowska widzi obecnie w Palestynie jedyne miejsce, do którego może emigrować i które powinno zapewnić utrzymanie żydom, którzy nie mogą z powodów ekonomicznych wyżyć w innych krajach.

Sytuacja ta odnosi się specjalnie do Polski, występuje jednak i w innych krajach Europy środkowej i wschodniej.

W deklaracji, złożonej komisji królewskiej brytyjskiej przez przewodniczącego organizacji syonistycznej Wajzmana obliczono na 6 milionów ilość żydów w Europie wschodniej i środkowej, których położenie gospodarcze jest niezadawalające oraz na 200 tys. osób żydowskich, które powinny rocznie wyemigrować a z tego

100 TYS. ROCZNIE Z POLSKI.

W tych warunkach **rząd Rzeczypospolitej sądzi, że siedziba narodowa żydów winna dostarczyć żydom nie tylko podstawy politycznej i duchowej, ale też spełnić ich nadzieje, wyrażone w deklaracji Balfoura.**

Palestyna musi być siedzibą dla mas żydowskich a nie dla garstki wybranych, aby w ten sposób mógł być rozwiązany wielki problem żydowski.

Wychodząc z tych założeń **rząd Rzplitej przystąpi do rozpatrzenia projektów zmiany statutu palestyńskiego,** które będą w przyszłości przedstawione przez Wielką Brytanię i stojąc na tym stanowisku, **rząd Rzplitej podziela konkluzje raportu komisji mandatowej odnośnie do siedziby narodowej żydowskiej, a mianowicie, że terytoria przeznaczone tam dla żydów winny być dobrze położone, zarówno pod względem urodzajności gleby, jak i komunikacyjnym, aby były zdolne do intensywnego gospodarczego rozwoju, co w konsekwencji pozwoliłoby na szybkie zaludnienie tych obszarów.**

Rząd Rzplitej jest pewien, że mocarstwa mandatowe przy opracowywaniu definitywnego projektu organizacji Palestyny, wezmą pod uwagę te wszystkie zasadnicze elementy — zakończył minister Komarnicki swe przemówienie.

Zasługi żydów dla Europy

GENEWA, 21 września (PAT) Następnie przemawiał przedstawiciel Norwegii min. Lange, który oświadczył, że w **Palestynie stykają się dwie cywilizacje: arabsko - koczownicza z żydowską - zachodnią. „Żydzi — mówi min. Lange — POŁOŻYLI OGROMNE ZASŁUGI DLA CYWILIZACJI I KULTURY EUROPEJSKIEJ i dlatego niesprawiedliwością jest, że tak małą przestrzeń w Palestynie dano żydom.**

W konkluzji min. Lange stawia wniosek **o rozszerzenie granic przyszłego państwa żydowskiego, przede wszystkim przez przyłączenie południowej Palestyny i nowej dzielnicy Jerozolimy.**

Przemawiali jeszcze przedstawiciele Litwy, Łotwy i **Albanii,** po czym posiedzenie zamknięto, wyznaczając następne na czwartek.

Pogłoski o królu arabskim

KAIR, 21 września (PAT.) — Pomiędzy licznymi pogłoskami, które kursowały na kongresie arabskim w Bludan (Syria) największe zainteresowanie wzbudziła wiadomość, otrzymana z Mekki, **jakoby rząd angielski badał opinię króla Ibn Sauda w sprawie ewentualnego mianowania jego trzeciego syna Muchammada (tego, który był w Londynie na koronacji Jerzego V) królem nowego państwa arabskiego wydzielonego z Palestyny i Transjordanii.**

Stosunek króla Ibn Sauda do tego projektu był, jak twierdzą, odmowny.

Anglia i Francja zarzucą nieinterwencję

o ile Mussolini będzie wysyłał włoskie oddziały do Hiszpanii

LONDYN, 21 września (PAT) Korespondent genewski „Daily Herald" donosi, że ministrowie Eden i Delbos odbyli wczoraj naradę na temat polityki obu rządów, jaką należałoby wprowadzić w razie, gdyby Mussolini wysłał większą ilość wojsk do Hiszpanii. Według dziennika, FRANCJA I W. BRYTANIA WYCOFAJĄ SIĘ CAŁKOWICIE Z POLITYKI NIEINTERWENCJI W HISZPANII, jeżeli Mussolini rzeczywiście wyśle większe oddziały do Hiszpanii.

PARYŻ, 21 9. (PAT). Z okazji przybycia do Paryża, w przejeździe z Genewy do Londynu, min. Edena, charge d'affaires W. Brytanii wydał dziś śniadanie w swych apartamentach prywatnych. Na przyjęciu tym poza min. Edenem był premier Chautemps.

Mjr. Troncoso kierował zamachami we Francji

Komendant Irunu i gubernator prowincji, zajętej przez powstańców, groził represjami w stosunku do konsulów francuskich w razie jego aresztowania

PARYŻ, 21 9. (PAT). Bieżący tydzień rozpoczął się serią sensacyjnych incydentów i katastrofą kolejową. Na czele tych sensacyjnych incydentów pozostaje w dalszym ciągu sprawa nieudanego porwania łodzi podwodnej hiszpańskiej w porcie Brestu. Sprawa zakreśla coraz szersze kręgi, a zeznania aresztowanych zaczynają czynić sprawę coraz poważniejszą.

Doprowadziły one m. in **do aresztowania majora Troncoso, który, jak się okazuje, jest nie tylko komendantem wojennym Irunu, ale gubernatorem wojennym całej zdobytej przez wojska gen. Franco prowincji Guipozcosa.**

Aresztowany w Paryżu brat zabitego uczestnika wyprawy, **Mikołaj Sabarin-Goni miał zło-**

(Dokończenie na str. 3).

Rasistowska ułuda

Patentowany historiozof i teoretyk narodowego socjalizmu, **junkier bałtycki Alfred Rosenberg,** w swej książce „Mit XX stulecia" próbuje **uzasadnić imperialistyczny, zaborczy mesjanizm Trzeciej Rzeszy** przy pomocy teorii wyższości rasy nordyckiej.

Alfred Rosenberg jest właściwie propagatorem poglądów zniemczałego anglika H. St. Chamberlaina, autora znanego dzieła „Podstawy wieku XIX" i niesłusznie zapomnianego dziś socjologa niemieckiego L. Woltmana. Zarówno L. Woltman jak i H. St. Chamberlain zbudowali całą historiozofię na podstawie teorii o nierówności ras i **wyższości rasy germańskiej, nordyckiej.** Ci obydwaj teoretycy pangermanizmu, opartego na rasiźmie, rozwijali właściwie koncepcje francuskiego pisarza, hrabiego de Gobineau, autora „Szkicu o nierówności ras ludzkich", który pojęciu rasy nadał charakter psychofizyczny i stworzył swego rodzaju **chemię rasową, chemię krwi, jako siedliska określonych właściwości psychicznych** zarówno jednostek jak i kolektywów, zbiorowisk ludzkich, narodów.

Teorie rasistów, w szczególności apologetów rasy nordyckiej uzyskały charakter wybitnie pragmatyczny i dynamiczny z **chwilą dojścia do władzy Adolfa Hitlera.** Z teorii gabinetowej rasizm, a właściwie nordyzm, jako nowa forma pangermanizmu stał się podłożem mistyki narodowo - socjalistycznej. Führerem **rasizmu stał się** prof. Günther.

Jako idea praktyczna, jako swego rodzaju dźwignia polityczna hitlerowski rasizm ma zadanie dwojakie: z jednej strony miał on dać **głębsze podstawy antysemityzmowi,** a z drugiej strony miał naukowo czy też metafizycznie uzasadnić **posłannictwo dziejowe Niemiec,** ich pretensje do hegemonii, ich imperializm.

Teorie niemieckich rasistów wywołały ostrą krytykę ze strony uczonych innych krajów. Ostatnio miało to miejsce na niedawno odbytym w Paryżu międzynarodowym kongresie demograficznym (problemy ludności), na którym **uczeni hitlerowscy zetknęli się z niezależnymi uczonymi** francuskimi, czeskimi, amerykańskimi itd.

Antagoniści niemieckich rasistów udowodnili, że t. zw. **czyste rasy nie istnieją,** że **sławetna rasowa czysta krew jest mitem, że w dziejach ludzkości przenajróżniejsze rasy wykazywały zdolność stwarzania wyższych typów i form cywilizacji.**

Była naturalnie omawiana i kwestia **właściwości rasowych żydów.** Jednym z referentów był rosyjski uczony emigrant, prof. J. Bruckus. Uczony ten podkreślił, iż naród żydowski, który zwykle uchodzi za najbardziej czysty rasowo, dzieli się pod względem krwi i znamion anatomicznych **na cztery różne typy:** semicki, zachodnio europejski, mieszany wschodnio - europejski i mongoloidalny. Jest to wynik krzyżowania się żydów z prozelitami imperium rzymskiego i państwa chazarów. Żydzi krymscy i kaukascy, zaznaczył referent, są azjatami o strukturze bardziej typowej niż tatarzy. Między innymi prof. Bruckus utrzymywał, iż badania naukowe wykazały, iż pod względem zawartości krwi i znamion anatomicznych **żydzi berlińscy posiadają strukturę bardziej typowo europejską aniżeli sami niemcy.**

Jak wiadomo, teorie o rasie aryjskiej powstały na skutek odkryć lingwistycznych na początku XIX w., które stwierdziły pokrewieństwo języków indoeuropejskich. Otóż cyganie, według hitlerowców naród par excellence przestępczy, używają narzecza **najbardziej czystego pod względem aryjskości.** Jest to jednym z dowodów, jak dalece nie można wyciągać pochopnych wniosków antropologicznych, rasistowskich z danych językoznawstwa. Stwierdził to już dawno słynny niemiecki lingwista Maks Müller, oświadczając jeszcze w połowie ubiegłego stulecia: „Dla mnie etnolog, mówiący o rasie aryjskiej, aryjskiej krwi, aryjskich oczach i włosach jest takim samym grzesznikiem, jak badacz języków, któ" mówi o słowniku długoczaszkowym, albo o krótkoczaszkowej gramatyce".

Rzecz naturalna, iż na kongresie można było te sprzeczne i przeciwstawne tezy jedynie skonfrontować. To też przeciwnicy rasizmu zaproponowali przeprowadzenie naukowej ankiety międzynarodowej na temat problemu ras — celem sformułowania konkluzji objektywnej nauki. **Przeciwstawili się temu niemcy,** w imieniu których prof. Rodenwald oświadczył, iż niemieccy uczeni z góry negują wartość takiej ankiety, gdyż żaden uczony nie może rozwiązać objektywnie kwestii naukowej, nie wnosząc do swej pracy pierwiastków, wynikających z immonentnych cech jego rasy.

„Germańska logika — powiedział prof. Rodenwald (Heidelberg) nie ma nic wspólnego naprzykład **z rabińską logiką św. Pawła,** pierwszego apostoła chrześcijaństwa, który jeszcze w Atenach okazał się potwarcą. Ankieta byłaby przesiąknięta duchem św. Pawła".

To stanowisko prof. Rodenwalda przypomina twierdzenia sowieckich historyków z prof. Pokrowskim na czele, którzy **negowali możliwość istnienia objektywnej historji.**

Oświadczenie niemieckiego prof. Rodenwalda jest bardzo charakterystyczne i symptomatyczne.

Słusznie też utrzymuje w paryskich „Poslednich Nowostiach" S. Polakow-Litowcew, że **między uczonymi całego świata, a uczonymi Trzeciej Rzeszy rozwarła się przepaść** jeszcze głębsza, niż między politykami, przepaść wykluczająca możliwość kulturalnej współpracy.

Winl o tym pamiętać polscy wielbiciele hitleryzmu, a w szczególności rasizmu, którzy z zadziwiającą łatwością zapominają, z jaką pogardą piszą o słowianach piewcy wyższości rasy nordyckiej, teoretycy hegemonii germanizmu.

Stanowisko hitlerowskich uczonych nie przysporzy laurów teoriom rasizmu, który jest jedynie pseudonaukowością, wysługującą się polityce. Było tak niegdyś z rasizmem na użytek wewnętrzny, to samo jest teraz z rasizmem, powstałym w Niemczech dla użytku zewnętrznego, dla podboju Europy czy też nawet całego świata.

Naukowa nicość rasizmu, jego fantasmagorie, dowolne uogólnienia i niepohamowana fantazja staną się jasne nie tylko poza granicami Niemiec, ale i w samych Niemczech. — **Gdy Niemcy staną się wolne, gdy zostaną w Niemczech przywrócone prawa wolnej myśli i niezależnej krytyki naukowej, ułuda rasistowska zniknie, pryśnie** jak bańka mydlana.

S. Czeczelnicki.

Czy można emigrować na Madagaskar?

Major Lepecki o swych wrażeniach z podróży komisji studiów

Jak wiadomo, przed kilku dniami wróciła z podróży na Madagaskar t. zw. **komisja studiów z mjr. Mieczysławem Lepeckim,** znanym podróżnikiem i b. adiutantem Marsz. Piłsudskiego na czele. W skład komisji wchodzili p. Leon Alter, dyrektor Żyd. Tow. Emigracyjnego i inż. S. Dyk, ekspert w sprawach rolnych.

Przedstawicielka „Kuriera Warszawskiego" zwróciła się do mjr. Lepeckiego z prośbą o przedstawienie wyników badań komisji i ogłasza poniższą rozmowę z mjr. Lepeckim:

— Wyników badań komisji — mówi p. Lepecki — nie możemy ogłosić w prasie, zanim nie przedstawimy ich po złożeniu władzom polskim i francuskiemu ministrowi kolonii. Mogę natomiast powiedzieć na razie o wszystkim innym, co mogłoby czytelników interesować.

— Opinia polska chciałaby jednak wiedzieć, czy są to rzeczy aktualne, to znaczy, czy ewentualne przeszkody są do pokonania? Mówiąc tu o niezbędnych kapitałach, o koniecznej gruntownej znajomości rolnictwa, które musi posiadać każdy kolonista (cytuje według źródeł francuskich o Madagaskarze), wreszcie o konkurencji krajów, przede wszystkim kulturalnego plemienia Howa?

— **Wyniki badań brzmią raczej optymistycznie.**

— Z nazwą Madagaskaru łączą się w umysłowości przeciętnego **mieszkańca Polski dwie** rzeczy: **febra i trąd.** Jak się z tym sprawa przedstawia?

— Jeżeli chodzi o kolonizację, mowa może być jedynie o ośrodkach zdrowych. Co się tyczy trądu, jest to jedna z legend, które wloką się za tym, czy innym krajem. Ja się z trędowatymi na Madagaskarze nie spotkałem. **Wiem, że jest jedno zamknięte trędowisko.** Spotykałem natomiast wielu trędowatych w Brazylii. I nikt o tym nie wie, może dlatego, że nikt nie pisze. Powtarzam: legenda, legenda i olbrzymia przesada.

— Jakie są warunki naturalne Madagaskaru?

— **Madagaskar posiada znaczne obszary żyznych ziem.** Są to przeważnie stepy. Lasów mało, zostały wytrzebione przez nieostrożne palenie okolicznych stepów, celem ich użyźnienia. Zwierzęta europejskie aklimatyzują się dobrze, prócz może konia.

— Jak się przedstawia sprawa surowców?

— Z eksploatowanych są surowce roślinne (wanilia, kawa, rafia, goździki, olejki perfumowe), poza tym minerały (grafit, mika, złoto, kamienie szlachetne, rudy).

— Jaki jest stosunek tubylców do białych?

— Bardzo przychylny. **Jest tam zresztą tak dużo ziemi, że miejsce się znajdzie dla wszystkich.** W tej chwili wypada sześciu ludzi na klm. kw. Jeżeli chodzi o konkurencję krajowców, może być jedynie mowa o Howa, rzeczywiście znajdujących się na stosunkowo wysokim poziomie (posiadają rozwinięte szkolnictwo, literaturę, wydają nawet gazety). Reszta jest prymitywna.

— Czy zachowały się jakieś dawne stroje i obyczaje?

— Stroje?... **Poza miastami chodzą przeważnie nół nago.** — Co do obyczajów bardzo wiele jest różnorakich przesądów, mimo, że od 70-ciu lat nominalnie są chrześcijanami i posiadają pojęcie o jedynym Bogu-Stwórcy. Istnieje np. tabu, zwane tam faadi.

— Czy są poza tym jakieś bożki?

— Nie, a to z tego prostego powodu, że wprowadzając chrześcijaństwo królowa Ranavalona ogłosiła dekret, że wszystkie bożki mają być zniszczone, a **jeżeli u kogoś się znajdzie takiego bożka, to się go spali razem z właścicielem.** Sposób był prosty, ale jak się okazuje — radykalny.

— Czy jakieś prądy socjalne przedostają się z Europy na Madagaskar?

— **Są bardzo nikłe ślady komunizmu, który łączy się tam zresztą z nacjonalizmem.**

— Czy na ogół życie w koloniach tych nie przedstawia większego niebezpieczeństwa?

— **Życie na Madagaskarze jest spokojne i stosunki są pokojowe do tego stopnia, że w porównaniu z nimi, stara Europa wydaje się być jakimś Wild Westem.** Jeżeli ktoś tam siedzi w więzieniu, to chyba za niepłacenie podatków.

—Czy są jakieś ślady epopei Beniowskiego?

— Jest to dość popularna postać na Madagaskarze. **W Tananariwie, co znaczy Miasto Tysiąca,** nazwano jego imieniem ulicę. Ciekawe jest, że plemię Betsimiraraka, które obrało go ongiś za króla, **po dziś dzień nosi rogatywki, zwykłe polskie rogatywki.** Krajowcy wspominają go w swych legendach i nazywają Wazaha Lawa, co znaczy Długi Biały Człowiek.

— Czy pozostały jakieś ślady reform Beniowskiego?

— On i jego żona prowadzili **walkę z tępieniem noworodków,** to znaczy z powszechnym tam ongiś zwyczajem, który nakazywał, by dzieci rodzone w pewne określone dni zabijać. Reforma ta pozostała.

— Czy w obecnej chwili mieszkają tam jacyś polacy?

— **Na całym Madagaskarze jest dziewięciu polaków.** Jeden ma cztery sklepy. Jedna z pań jest zamężna za oficerem francuzem.

— A czy są żydzi z Polski?

— **Żydów polskich wogóle nie ma. Jest ośmiu żydów francuskich.**

— Najciekawsze, co spotkałem tam, jeżeli mowa o polakach — kończy dyr. Lepecki swe interesujące uwagi — to **statek chodzący pod polską banderą.** Doszedłem do tego w sposób przypadkowy, mianowicie badałem statystykę okrętów, zawijających do portów. Aż tu patrzę — okręt polski. Okazuje się, że **od półtora roku kursuje pod polską banderą, między Majunga i jeziorem Kinkony — okręt polski „Stach",** należąc do p. Hieronima Obsta z Poznania. Reszta polaków zajmuje się różnymi wolnymi zawodami. Wszyscy są zdrowi i czują się znakomicie.

„ARGOS" POLSKIE BIURO PODRÓŻY
ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 60, TEL. 107-86
ORGANIZUJE
2 WYCIECZKI LĄDOWO-MORSKIE 2
pod hasłem
Październik w Afryce, na Riwierze (ew. w Paryżu) i Morzach Południa!
30. IX. — 3. XI. 1937 r. Cena zł. 850.-
i pod hasłem
Jesień w słońcu Bliskiego Wschodu!
12. X. — 5. XI. 1937 r. Cena zł. 625.-

Tak, jak nie padnie piorun z bezchmurnego nieba, tak samo nie wygra na loterii ten, kto nie zaopatrzył się w los loteryjny.

POPULARNA WYCIECZKA Do PARYŻA od 16 do 29. X. zł. 225.-
Zapisy i informacje: Wagons - Lits/Cook, Piotrkowska 68 i 6.

Major Troncoso kierował zamachami

(Dokończenie).

żyć obszerne zeznania, twierdząc jakoby zarówno jego zabity brat, jak i on sam brali udział w organizowaniu zamachów bombowych, czy to na okręty hiszpańskie w portach francuskich, czy też na tunel w Pirenejach.

Zarówno aresztowany Goni, jak i inny osobnik przesłuchiwany przez policję, którego nazwisko trzymane jest dotychczas w tajemnicy, mieli zaznaczyć, że **polecenia co do dokonywania tych zamachów otrzymywali od szefa 2 oddziału w dowództwie frontu, kpt. Ibareza i od mjr. Troncoso.**

Aresztowanie mjr. Troncoso odbyło się w następujących okolicznościach: Dowiedziawszy się o aresztowaniu swego szofera nazwiskiem Parella, który brał udział w wyprawie na łódź podwodną w Breście, **mjr. Troncoso przybył z Irunu, zaopatrzony jak zwykle w paszport dyplomatyczny, do Hendaye, domagając się od władz francuskich zwolnienia swego szofera,** który aresztowany był na drodze do granicy hiszpańskiej w czasie, gdy **wiózł swym autem nieoficjalnego przedstawiciela gen. Franco na Francję ks. de Lines.**

Mjr. Troncoso interweniował bardzo kategorycznie i ostro. Nie wskórawszy jednak nic, zapowiedział, że przybędzie powtórnie wieczorem.

Kiedy wieczorem mjr. Troncoso zorientował się, że jemu samemu grozi aresztowanie, **od powiedział ze swej strony groźbami, zapowiadając, że w razie aresztowania go, władze Hiszpanii narodowej będą mogły odpowiedzieć aresztowaniem konsulów francuskich na terenach, zajętych przez wojska gen. Franco.**

Wobec szeregu zeznań obciążających, zarzucających mu organizację **zamachów bombowych, popełnionych na terytorium Francji przeciwko okrętom rządowym, hiszpańskim oraz wysyłanie materiałów wybuchowych do Francji, mjr. Troncoso został aresztowany.**

BORDEAUX, 21 9. (PAT). — Według depeszy, otrzymanej przez „Petite Gironde", major Troncoso **przewieziony został w ciągu nocy samochodem do St. Jean de Luz. Przed St. Jean de Luz majora Troncoso wprowadzono na pokład awiza „Etincel".** Według informacji „Petite Gironde", **major Troncoso, komendant Irunu, przewieziony zostanie do Brestu, gdzie stanie przed sędzią śledczym, prowadzącym dochodzenia w sprawie usiłowanego uprowadzenia łodzi podwodnej „C. 2".**

HENDAYE, 21 3. (PAT). — Władze sądowe w Breście wydały **rozkaz aresztowania mjr. Troncoso, który jest oskarżony o usiłowanie zawładnięcia łodzią podwodną „C. 2". Mjr. Troncoso będzie przewieziony do Bajonny i oddany do dyspozycji władz sądowych.**

TULUZA, 21 9. (PAT). Aresztowany przez władze policyjne anarchista **Passoti przyznaje się do działalności antyfaszystowskiej, przeczy jednak jako by był terorystą.**

Twierdzi on, iż Tamburini był agentem faszystowskim i utrzymywał stałe stosunki z przywódcą hiszpańskiej faszystowskiej organizacji we Francji.

TULUZA, 21 9. (PAT). Aresztowano tu trzeciego anarchistę włoskiego niejakiego Santoni.

Rewizje w Paryżu

PARYŻ, 21 9. (PAT). — W związku z dochodzeniem w sprawie wybuchu bomb w siedzibach przemysławców francuskich w dzielnicy Etoile, **policja francuska na polecenie władz sądowych dokonała dzisiaj rano około 60 rewizji.**

Ani kropli wody!

Wyjątkowa wydajność jest dowodem, że Ceres jest idealnie czystym tłuszczem. Ceres nadaje się specjalnie do pieczenia legumin i smażenia ryb.

Ceres Pożywny czysty zdrowy

ZAWIERA 100% TŁUSZCZU

Włochy przystąpią do układu w Nyon

Rzeczoznawcy 3 mocarstw ustalą zmiany do postanowień konferencji

RZYM, 21.9. (PAT) — Dziś przed południem charges d'affaires Francji i Anglii Blondel i Ingram udali się do ministerstwa spraw zagranicznych Ciano, z którym przeprowadzili półgodzinną rozmowę. Następnie obaj charges d'affaires wyjechali do siedziby ambasady francuskiej gdzie odbyli wspólną naradę. Po przeprowadzeniu rozmów telefonicznych ze swymi rządami obaj charges d'affaires udali się ponownie do min. Ciano. O gdz. 18-ej po tej drugiej rozmowie ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

„W następstwie uprzedniej rozmowy z min. Ciano charges d'affaires Francji i Anglii po stwierdzeniu, że rządy francuski i angielski zawsze uznawały pozycję Włoch jako wielkiego mocarstwa śródziemnomorskiego, zaproponowali w imieniu swych rządów, aby rzeczoznawcy trzech mocarstw zebrali się wkrótce w Paryżu dla ustalenia zmian natury praktycznej, które wprowadzoneby zostały do postanowień opracowanych w Nyon celem pozyskania udziału Włoch.

Hr. Ciano przyjął do wiadomości złożone mu oświadczenia i zawiadomił obu chargés d'affaires o zgodzie rządu włoskiegon a obrady zaproponowane przez rządy francuski i angielski.

Równocześnie rząd niemiecki informowany był przez rząd włoski o obecnym rozwoju sprawy".

Komunikat ten zamyka poważny kryzys śródziemnomorski, który powstał wskutek nieobecności Włoch na konferencji w Nyon.

LONDYN, 21.9. (PAT) — Agencja Reutera donosi: Pierwszy lord admiralicji Duff Cooper uda się wkrótce w towarzystwie kilku admirałów w podróż po morzu Śródziemnym, na pokładzie jachtu admiralicji „Enchantress". Portami, do których zawinie jacht będą: Gibraltar, Malta, Aleksandria i Haifa.

Belgia kandyduje do rady ligi narodów

GENEWA, 21.9. (PAT) — Minister spr. zagr. Belgii Spaak otrzymał dziś upoważnienie swego rządu do wysunięcia kandydatury Belgii na opróżnione miejsce niestałe w radzie ligi.

Kandydatura Belgii wysunięta będzie przez państwa, będące członkami rady, a mianowicie przez państwa skandynawskie, bałtyckie i małej ententy, a ponadto ma zapewnione poparcie dominiów angielskich i państw południowo amerykańskich. W tych warunkach wybór Belgii nie nasuwa wątpliwości.

Premier i wicepremier na Zamku

WARSZAWA, 21 września. — Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś prezesa rady ministrów gen. Sławoj - Składkowskiego oraz wicepremiera inż. Eug. Kwiatkowskiego, którzy informowali p. Prezydenta R. P. o bieżących pracach rządu.

Bomby łzawiące w kinach N. Jorku

NOWY JORK, 21 9. (PAT). Po raz trzeci rzucono bomby z gazem łzawiącym w licznych kinematografach Nowego Jorku. Kilku widzów odniosło rany skutkiem wybuchu bomb, a kilkadziesiąt osób rozchorowało się od działania gazów. Zamachy bombowe są dziełem dwóch zwalczających się organizacji pracowników kinematograficznych.

33 ofiary katastrofy kolejowej

Zderzenie dwuch ekspressów pod Paryżem. Jeden wagon rozbity w drzazgi

BORDEAUX, 21.9. (PAT) — W pobliżu miejscowości Vars w odległości 15 klm. od stacji Angouleme wydarzyła się katastrofa kolejowa.

Dwa ekspressy, dążące do Paryża, zderzyły się. Pierwszy z ekspressów przybył na stację Angouleme z Bordeaux o godz. 22 min. 7, odszedł o godz. 22.13. Następny dodatkowy ekspress wprowadzony na okres letni wyszedł ze stacji Angouleme o godz. 22,20. Pierwszy z tych pociągów wykoleił się w pobliżu Vars, drugi zaś nie mając sygnałów ostrzegawczych, wpadł na ostatnie wagony wykolejonego pociągu.

BORDEAUX, 21 9. (PAT) — O godz. 5-ej rano nadeszła tu wiadomość, że liczba zabitych w katastrofie kolejowej wynosi 8 osób, rannych jest 25 osób, z czego 15 bardzo ciężko. Jeden z rozbitych wagonów kolejowych jeszcze nie został uprzątnięty tak, że prawdopodobnie liczba ofiar katastrofy okaże się większa.

Na miejscu katastrofy rozgrywają się rozdzierające sceny. Pasażerowie poszukują swych towarzyszy podróży, krewnych itd.

Jeden z wagonów został rozbity dosłownie w drzazgi. Pomiędzy zabitymi trzy osoby należą do jednej rodziny. Nazwiska ofiar nie zostały jeszcze ustalone. Akcja ratunkowa trwa w dalszym ciągu.

Ch. D. + N. P. R. = P. Z. D.

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Połączone partie Chrześcijańskiej Demokracji i Narodowej Partii Robotniczej, jak słychać, **będą się nazywać Polska Zjednoczona Demokracja.**

Skupi ona w swym łonie nie tylko Ch. D. i N. P. R., ale i działaczów innych ugrupowań zbliżonych ideologią do nowej partii. Na kongresie P. Z. D., który odbędzie się 10 października, ukonstytuują się władze tego ugrupowania.

Obecnie prowadzone są rozmowy na temat składu personalnego zarządu.

Lokomotywa wpadła na autobus

PRAGA, 21 9. (PAT). Na linii kolejowej Praga — Slany na przejeździe lokomotywa wpadła na autobus, który został całkowicie rozbity. Trzy osoby zostały zabite, 12 odniosło rany.

Min. Beck wyjechał do Wenecji

GENEWA, 21.9. (PAT) — Minister Beck opuścił dziś Genewę, udając się na kilkudniowy wypoczynek do Wenecji.

Nafta w Iraku Południowym?

Jak donoszą, w jednej z południowych prowincji Iraku miano ostatnio wykryć źródła naftowe. Towarzystwo europejskie zwróciło się już podobno do rządu Iraku w sprawie koncesji na eksploatację pól naftowych, ofiarując rządowi pożyczkę w wysokości miliona f. szt. tytułem rocznych spłat za koncesję.

Za nawoływanie do bojkotu sklepów żydowskich...

Z Poznania donoszą:

Przed sądem grodzkim w Mogilnie odbyła się ciekawa rozprawa z oskarżenia prywatno - karnego przeciwko ks. Nowickiemu Felicjanowi, proboszczowi z Palędzia Kościelnego pod Mogilnem. Ks. Nowickiego oskarżał b. urzędnik majętności Wieniec Łuczak, który przed kilku miesiącami oddzierżawił skład kolonialny i restaurację od niejakiej Schelingowej, w przyległej do Palędzia Kościelnego wiosce Józefowie — o to, że przestrzegał swoich parafian przed kupowaniem u żydów, że ostrzegał tow. gimn. „Sokół" w Mogilnie w piśmie skierowanym do b. prezesa p. Niewieckiego przed urządzaniem imprezy na salce żydówki, którą to salkę dzierżawi Łuczak. Poza tym akt oskarżenia ks. Nowickiemu zarzucał, że z kazalnicy kościelnej nawoływał do bojkotowania składów żydowskich.

Łuczak w swych wywodach przed stawił sądowi, że Schelingowa nie jest żydówką, bo przed 45 laty przechrzciła się.

Po przesłuchaniu ośmiu świadków i pięciogodzinnym przewodzie sądowym, sąd uwolnił od winy i kary ks. Nowickiego, a kosztami postępowania sądowego obciążył oskarżyciela, który wniósł od tego wyroku apelację.

Ociemniały lotnik zginął w katastrofie aeroplanowej w Brazylii

RIO DE JANEIRO, 21 9. — (PAT). Olbrzymie wrzenie wywołała tu katastrofa lotnicza, której **ofiarą padło trzech ludzi,** a mianowicie ociemniały lotnik mjr. Adherbal da Costa Clivira, por. Aramis Mendonca de Santos i ordynans ociemniałego majora Jose Pereira.

Major Adherbal da Costa, **znakomity lotnik brazylijski, stracił wzrok wskutek katastrofy,** której uległ w roku 1934.

Mając nadzieję odzyskania wzroku leczył się w Europie, a ostatnio w Sao Paulo, skąd właśnie powracał do Rio de Janeiro. Ociemniały lotnik odbywał często loty, **pilotując mimo utraty wzroku,** w towarzystwie przydzielonego mu lotnika i wiernego ordynansa.

Powód katastrofy nieznany, **gdyż aparat spadł z wielkiej wysokości i uległ zupełnemu zniszczeniu. Ś. p. major Ad. da Costa był zdaje się jedynym ociemniałym lotnikiem, który do końca życia nie przestał pilotować.**

Protest U.S.A. wobec rządu japońskiego

z powodu zapowiedzianego bombardowania Nankinu

Ofiarą wczorajszego nalotu była ludność cywilna

WASZYNGTON, 21.9. (PAT) — Sekretarz stanu spraw zagranicznych Hull zakomunikował, że rząd St. Zjednoczonych zaprotestował wobec rządu japońskiego z powodu zapowiedzianego bombardowania Nankinu. Protest ten, według oświadczenia Hulla, opiera się przede wszystkim na tej zasadzie, że bombardowanie stron nie biorących udziału w wojnie jest jawnym pogwałceniem prawa międzynarodowego. Poza tym zamierzona akcja japońska, narażając na niebezpieczeństwo przedstawicieli dyplomatycznych St. Zjednoczonych, mogła by wpłynąć na pogorszenie się stosunków japońsko-amerykańskich.

Rząd japoński dotychczas nie udzielił jeszcze odpowiedzi na złożony protest.

Hull oświadczył również, że ambasador St. Zjednoczonych w Nankinie schronił się wraz z personelem ambasady na pokładzie okrętu amerykańskiego „Luzon", zgodnie z ogólnymi wytycznymi rządu St. Zjednoczonych unikania wszelkiego niebezpieczeństwa na jakie mogliby być narażeni dyplomatyczni przedstawiciele w wyjątkowych okolicznościach.

Oficjalne stosunki z rządem chińskim bynajmniej jednak nie zostały zerwane.

LONDYN, 21.9. (PAT) — Agencja Reutera dowiaduje się, że w związku z zapowiedzią wielkiego bombardowania Nankinu przez samoloty japońskie, ambasador W. Brytanii uczynił demarche w Tokio, aby żadne inne objekty poza wojskowymi nie były bombardowane.

NANKIN, 21.9. (PAT) — Podczas wczorajszego nalotu 50 samolotów japońskich na Nankin, rzucono ok. 80 bomb. Kilka bomb wybuchło przed gmachem ministerstwa przemysłu. Jest wiele ofiar wśród ludności cywilnej. 50 domów zostało zniszczonych.

BOMBARDOWANIE KANTONU.

SZANGHAJ, 21.9. (PAT) — 30 japońskich samolotów, mimo dobrze przeprowadzonej obrony przeciwlotniczej, zbombardowało dziś Kanton.

Straty, spowodowane bombardowaniem, nie są jeszcze ustalone, w każdym bądź razie nie ulega wątpliwości, że było to najsilniejsze dotąd bombardowanie Kantonu.

EPIDEMIA CZARNEJ OSPY.

TOKIO, 21.9. (PAT) — Z Mandżukuo donoszą o szerzeniu się tam czarnej ospy. Dotychczas zanotowano ponad 200 wypadków tej choroby. Dla przeciwdziałania szerzenia się zarazy, utworzono wzdłuż południowo - mandżurskiej linii kolejowej i dokoła Hsing - King liczne kwarantanny. Władze mają nadzieję na szybkie zwalczenie niebezpieczeństwa.

ODPOWIEDŹ JAPONII.

TOKIO, 21.9. (PAT) — Agencja Reutera donosi: Dziś w godzinach popołudniowych została złożona w ambasadzie W. Brytanii odpowiedź na notę brytyjską w sprawie zamachu na ambasadora Hugessena. Jakkolwiek treść tej noty nie jest dotychczas opublikowana, zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż zaspokoi ona życzenia rządu brytyjskiego.

Tekst noty zostanie opublikowany w Londynie w czwartek.

Wielkie manewry armii niemieckiej

BERLIN, 21.9. (PAT) — Ze Świnoujścia nadchodzą pierwsze sprawozdania o wielkich manewrach armii niemieckiej. Jest to pierwszy w Niemczech wypadek współdziałania na szeroką skalę niemieckich sił zbrojnych lądowych, powietrznych i morskich.

Jednocześnie z akcją natarcia i obrony na lądzie z użyciem licznej broni pancernej, odbywają się walki morskie z udziałem łodzi podwodnych na podstawie meldunków wywiadowców powietrznych.

Zgon I komendanta obozu w Berezie Kartuskiej

POZNAŃ, 21 września. (Tel. wł.) — W Gnieźnie zmarł po krótkiej chorobie emerytowany podinspektor policji Bolesław Greffner.

Greffner był pierwszym komendantem obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej.

Hubert Wilkins zaginął?

Istnieje obawa, że samolot podróżnika uległ katastrofie

MOSKWA, 21 września. (Pat) Z wyspy Rudolfa donoszą, że od wczoraj **panuje tam pogoda** i jeżeli warunki atmosferyczne nie ulegną zmianie, **to samoloty ekspedycji lotnika Szewelowa wyruszą w kierunku północnym na poszukiwania Lewoniewskiego.**

Poszukiwania będą prowadzone między 28 stopniem 35 min. szerokości północnej i 120 st. długości zachodniej w promieniu 150 klm.

LONDYN, 21 września. (PAT) Agencja Reutera donosi, że od soboty **brak jest wiadomości o losie znanego podróżnika sir Huberta Wilkinsa**, który 19 sierpnia wyruszył samolotem z Edmonton w stanie Alberta z 4-ma towarzyszami, udając się na poszukiwanie zaginionego lotnika sowieckiego Lewoniewskiego.

Istnieje obawa, że samolot sir Huberta Wilkinsa uległ katastrofie.

260 świadków zeznaje w procesie racławickim

MIECHÓW, 21 września. — (PAT.) — W ósmym dniu procesu racławickiego zeznawało tylko 28 świadków odwodowych, gdyż 10 nie stawiło się na rozprawę. Ponieważ zeznania świadków mają się już ku końcowi, a nieliczni tylko z pośród oskarżonych posiadają dość wątpliwe alibi, obrona powołała dodatkowo nowych dwudziestu kilku świadków w celu ustalenia alibi pozostałych oskarżonych.

Sąd postanowił przesłuchać tych świadków w czwartek, dnia 23 b. m. Ogółem więc **poza 80 świadkami oskarżenia, zeznawać będzie w tym wielkim procesie 180 świadków obrony.** W dniu dzisiejszym świadkowie nic specjalnie ciekawego do sprawy nie wnieśli.

Cena herbaty wynosi 16 zł. za kg. najtańszych gatunków

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wobec zdarzających się często nieporozumień co do ustalonej ceny na herbatę, ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem przemysłu i handlu udzieliło dodatkowych wyjaśnień, że ustalona od dnia 1 maja r. b. cena 16 zł. za 1 kg herbaty w detalu dotyczy najtańszych gatunków herbaty, t. j. „Sumatry", „Cejlonu" względnie marek lub mieszanek, odpowiadających jakością tym gatunkom. Herbata ta winna być sprzedawana pod nazwą: „mieszanki popularne". Wyższe gatunki herbaty „Cejlon" i „Sumatra" o ile ich nazwy są uzupełnione specjalnymi określeniami, wykazującymi wyższość tych gatunków, mogą być sprzedawane po cenach, przekraczających 16 zł. za 1 kg. w detalu.

Marsz. Badoglio w Berlinie

BERLIN, 21 9, (PAT). **Dziś po południu przybył do Berlina marszałek Badoglio. Marszałka powitali na dworcu przedstawiciele ministerstwa wojny Rzeszy oraz ambasady włoskiej.**

W dniu jutrzejszym uda się Badoglio na teren manewrów.

Streicher — honorowym czarnosecińcem

NORYMBERGA. (ŻAT). — „Stürmer" donosi triumfująco, że „wszechrosyjska partia faszystowska", do której należą liczni rosjanie na emigracji i mająca swą centralną siedzibę w Charbinie, odznaczyła Juliusza Streichera honorowym członkostwem. Z okazji norymberskiego kongresu partii narodowo - socjalistycznej dwaj delegaci wspomnianego stronnictwa bawili w Norymberdze i wręczyli Streicherowi dyplom członkowski i odznakę partii faszystów rosyjskich na emigracji.

Pogłoski o sądach doraźnych na terenie województwa krakowskiego

Krakowski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Rozeszły się pogłoski, iż w związku z ostatnimi wystąpieniami bandyckimi w Krakowie, **na terenie woj. krakowskiego będą wprowadzone sądy doraźne. —**

Pogłoski te nie są na razie oficjalnie potwierdzone.

Rozruchy w Tunisie

Marynarze włoscy zdemolowali lokal „ligi praw człowieka" i zabili redaktora antyfaszystowskiego pisma

PARYŻ, 21.9. (PAT) — Agencja Havasa donosi z Tunisu, że w niedzielę około godz. 18-ej 50-ciu członków załogi włoskiego statku szkolnego „Americo Vespucci" oraz statku „Colombo" doprowadziły do rozruchów w mieście.

Oba te statki stoją w porcie od kilku dni. Marynarze w niedzielę wieczorem wtargnęli do lokalu, zajmowanego przez „włoską ligę praw człowieka" oraz do mieszczącego się w tym samym lokalu dziennika antyfaszystowskiego „Italiano di Tunis". Marynarze zniszczyli urządzenia zarówno ligi jak i redakcji. Sekretarz ligi niejaki Josef Micel usiłował bronić się pistoletem, lecz kula jednego z marynarzy powaliła go. Po zniszczeniu lokalu, marynarze rozpierzchli się. W czasie ucieczki, która m. in. odbywała się i przez balkon, jeden z marynarzy spadł na trotuar i ciężko się poranił, drugi został ranny kulą pistoletową. Policja przeprowadziła szereg aresztowań.

Na wieść o najściu, ugrupowania lewicowe ludności miejscowej zorganizowały manifestację, która pod osłoną policji odbyła się w spokoju.

Samobójstwo lekarza w więzieniu hitlerowskim we Wrocławiu

Prezydium policji we Wrocławiu wydało następujący komunikat:

„Lekarz dr. Berliner (żyd)— właściciel sanatoriu)m w pobliżu Wrocławia — aresztowany niedawno przez policję państwową, popełnił w celi więziennej samobójstwo. W najbliższych dniach miała się odbyć rozprawa sądowa przeciwko dr. Berlinerowi. W jego zakładzie przebywali przeważnie nie-aryjczycy. Jedna z pielęgniarek tego zakładu, aryjka, była podejrzana o utrzymywanie zakazanych stosunków z pacjentami i władze zarzucały dr. Berlinerowi współdziałanie w procederze wspomnianej pielęgniarki. — Wraz z dr. Berlinerem aresztowano także licznych jego pacjentów, podejrzanych o stosunki z pielęgniarką. Mimo samobójstwa głównego oskarżonego sprawa pacjentów odbędzie się w terminie przewidzianym".

Nasuwa się podejrzenie, iż w danym wypadku zarówno „samobójstwo", jak i proces jest jedną ze znanych akcji, zmierzających do umożliwienia objęcia przez hitlerowców zakładu dr. Berlinera.

Naśladowca Arsena Lupina

Gentleman—włamywacz aresztowany pod Paryżem

PARYŻ, 21 9. (PAT). W czasie wyścigów niedzielnych w Longchamps pod Paryżem policja kryminalna **aresztowała na torze wyścigowym poszukiwanego oddawna gentlemana - włamywacza, który uchodzi od szeregu lat w Paryżu za postać, odpowiadającą powieściowemu** Arsenowi Lupin.

Aresztowany nazwiskiem Sergiusz de Lenz, znany był przed 10 laty z sensacyjnych procesów sądowych o włamania. Wystąpienia jego w sądzie **nacechowane były dowcipem i elegancją, zwłaszcza w stosunku do kobiet,** które okradł i oszukał. De Lenz poszukiwany był od roku przez policję w związku z okradzeniem słynnego muzeum paryskiego Cognac Jay, z którego zniknęły kosztowności i klejnoty starożytne ogólnej wartości **pół miliona franków.**

Tragiczna śmierć łodzianina

Uczestnik pielgrzymki do Częstochowy spadł z wieży na dach klasztoru

CZĘSTOCHOWA, 21 września. (PAT.) — W dniu dzisiejszym na Jasnej Górze **rozegrał się wstrząsający wypadek.**

Około godz. 11.30 rano jakiś mężczyzna, stosunkowo jeszcze młody, wszedł na szczyt wieży jasnogórskiej i przechyliwszy się nieostrożnie przez balustradę, **spadł z wysokości blisko 100 m. na dach klasztoru. Ciało spadającego uderzyło tak silnie, że przebiło dach i znalezione zostało na strychu.**

Śmierć nastąpiła natychmiast.

Tragicznie zmarłym okazał się 35-letni Stanisław Koniarski, zamieszkały w Łodzi, przybyły do Częstochowy z pielgrzymką łódzką.

„Pierścień Rybaka" skradziony

Żaden dokument oficjalny nie może wyjść z Watykanu

Szambelan papieski, monsignore Mella, stwierdził, że zginęło mu kilka drogocennych przedmiotów, w tej liczbie pierścień papieski, znany pod nazwą „Pierścienia Rybaka". Pierścień ten używany był jako pieczęć, którym pieczętowano wszystkie oficjalne dokumenty papieża. Wykonany był z masywnego kutego złota z kamieniem drogocennym, na którym wyryty był święty Piotr w łodzi. Pierścień wkłada się zwykle na palec nowowybranego papieża, a następnie idzie on do szambelana celem pieczętowania dokumentów.

Zniknięcie pierścienia powoduje pewne trudności, bowiem dopóki nie będzie wykonany nowy pierścień, ani jeden oficjalny papier nie może wyjść z Watykanu.

Złodziei pierścienia ujęto w Mediolanie, ale zdążyli oni już stopić i sprzedać złoto z pierścienia. Gdzie podział się drogocenny kamień z wyrytą postacią apostoła Piotra, nie wi[illegible]

Zastępczy obowiązek wojskowy od października

Okólnik M. S. W. nakazuje natychmiastowe sporządzenie list osób, podlegających tej ustawie

WARSZAWA, 21 3. (PAT). Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik do wszystkich wojewodów i starostów o **sposobie wprowadzenia w życie zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego.**

W myśl tego okólnika zarządy gmin i P. K. U. **powinny niezwłocznie sporządzić spisy osób, podlegających zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu oraz plany robót i jeszcze w roku bież. powołać te osoby do wykonania pracy, uruchamiając roboty z zakresu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego,**

Osoby, obowiązane do pracy, **powinny być zatrudnione w gminach zamieszkania.**

W wypadku niemożności znalezienia takich robót gminnych, **zarząd tej gminy zawiadamia o tym właściwą powiatową władzę administracji ogólnej, która powinna zarządzić zatrudnienie osób na robotach dla innej władzy, czy też instytucji.**

Czynności przygotowawcze do zastępczego obowiązku wojskowego winny być przez zarządy gminy ukończone w takim terminie, aby

OD PAŹDZIERNIKA OSOBY, PODLEGAJACE PRACY ZASTĘPCZEJ, MOGŁY JUŻ ODBYWAĆ PRACE.

Ponieważ wśród osób, podlegających zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, mogę znaleźć się osoby zatrudnione w służbie państwowej i samorządowej, których powołanie mogłoby być niewskazane ze względu na interes publiczny, przeto **osoby te mogą być zwalniane od pracy w drodze wyjątku.**

Zwolnienie tej kategorii osób zarządzają kierownicy powiatowych władz administracji ogólnej we własnym zakresie lub na wniosek władz państwowych i samorządowych.

Pogrzeb prezydenta Masaryka

Niezliczone tłumy w kondukcie. — Zwłoki złożone zostały na cmentarzu w Lanach

PRAGA, 21 9. (PAT). Już w nocy i wczesnych godzinach rannych na ulicach, którymi miał przejść pogrzeb prezydenta Tomasza Masaryka, **gromadzić się zaczęły niezliczone tłumy.** Na wszystkich domach powiewają **żałobne chorągwie.**

O godz. 10-ej wśród bicia dzwonów i dźwięków fanfar żałobnych **kondukt opuścił zamek na Hradczynie i przeszedł Pragę na przestrzeni 7 km. trasy do dworca Wilsona, gdzie złożono trumnę na przybranym kirem peronie.**

Wzdłuż trasy konduktu ustawiły się zwarte szpalery żołnierzy, policji, b. legionistów z okresu światowej wojny, młodzieży szkół wyższych i średnich, oraz nieprzejrzane tłumy publiczności.

Na czele konduktu **jechał konno gen. Syrowy,** generalny inspektor armii w otoczeniu trzech wyższych oficerów sztabu generalnego. Następnie postępowała **grupa, niosąca sztandary wszystkich pułków armii czechosłowackiej.**

Za grupą tą szła orkiestra wojskowa, poprzedzająca oddział 90 legionistów, którzy walczyli w czasie wielkiej wojny w Rosji, Francji i Włoszech. Legioniści ubrani byli w historyczne mundury.

Następnie poprzedzana przez sztandary 4 pułków im. ś. p. prez. Masaryka **jechała zaprzężona w 6 koni laweta, na której spoczywała trumna ze śmiertelnymi szczątkami prez. Masaryka.**

Za trumną postępowali członkowie rodziny, syn prezydenta Jan, pełnomocny minister w Londynie, dwie córki, wnuki i siostrzenica, żona posła czeskiego na Łotwie, p. Lipowa.

Za rodziną szedł prezydent republiki czechosłowackiej Benesz, za którym postępowali reprezentanci rządów zagranicznych wśród nich specjalna delegacja polska: **poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny w Pradze Kazimierz Papee i szef kancelarii cywilnej p. prezydenta R. P., p. St. Łepkowski.**

W dalszym ciągu konduktu szli przewodniczący izby deputowanych i senatu, premier Hodza z członkami rządu, korpus dyplomatyczny, deputowani i senatorowie, generałowie i attaches wojskowi państw obcych oraz inne oficjalne osobistości.

W chwili, gdy kondukt opuszczał Hradczyn **bateria artylerii oddała salwę, a nad zamkiem przeleciała eskadra samolotów.**

Kondukt zatrzymał się raz tylko na drodze przed grobem Nieznanego Żołnierza, gdzie pełnił honorową wartę oddział garnizonu praskiego.

Przed ratuszem **ustawieni** byli radni miejscy Pragi i delegaci rad miejskich z całego kraju, a **przed pomnikiem Husa stali księża „ewangielicznego kościoła Braci Czeskich", którego członkiem był prezydent Masaryk.**

Podczas **zdejmowania trumny z lawety armatniej i przenoszenia jej pod pokryty krepą baldachim, gen. Syrowy oddał ostatnie honory Zmarłemu, po czym przed trumną przedefilowały biorące udział w pogrzebie oddziały.** W chwili defilady dokonało nad dworcem przelotu 160 samolotów.

Po zakończeniu defilady wzięli trumnę na swe barki wyżsi oficerowie i **wśród dźwięków żałobnego marsza przenieśli ją na przybrany czarnymi chorągwiami peron dworca.**

Z dworca Wilsona zostały zwłoki przewiezione specjalnym pociągiem na otwartym wagonie do Łan, gdzie **w późnych godzinach popołudniowych odbyło się złożenie do grobu, w którym spoczywają już zwłoki małżonki prezydenta Masaryka.** W uroczystości tej wzięła udział tylko rodzina, prezydent Benesz i najwyżsi dostojnicy.

Skargi odwoławcze
w sprawach o zajścia w Częstochowie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Do sądu apelacyjnego w Warszawie wpłynęły skargi odwoławcze na wyroki w sprawie o zajścia częstochowskie, jakie miały miejsce po zabójstwie tragarza, Barana. M. in. apeluje Władysław Kasztelan, skazany na 10 miesięcy więzienia za wznoszenie okrzyku „Niech żyje rewolucja narodowa!"

Redaktor „A. B. C." skazany
za zniesławienie Stow. im. prez. Narutowicza

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wczoraj sąd apelacyjny w Warszawie rozpatrywał proces redaktora „ABC.", W. Zaleskiego, który oskarżony został **o zniesławienie Stowarzyszenia akademickiego im. prez. Narutowicza.**

Sąd skazał Zaleskiego na tydzień aresztu i 100 zł. grzywny.

Konfiskaty...
„Piast", „Czas" i IKC

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

W ub. niedzielę wyszedł po raz pierwszy po strajku chłopskim numer krakowskiego „Piasta", lecz po wyjściu uległ on dwukrotnej konfiskacie.

Wczorajszy krakowski numer „Czasu" oraz „Ilustrowany Kurier Codzienny" uległy konfiskacie. W „Czasie" skonfiskowano jakiś większy artykuł, w „IKC." zaś notatkę z przeglądu prasy.

GRAND-KINO

2-gi tydzień tryumfalnego pochodu

ZIEMI Błogosławionej

W rol. głównych:
Luiza Rainer
i Paul Muni

Pocz. o g. 4-ej

Wybory do samorządu łódzkiego

odbędą się w pierwszej połowie 1938 roku

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

W związku z odroczeniem wyborów do rady miejskiej w Łodzi ukazały się w prasie rozmaite komentarze i wnioski w sprawie wyborów samorządowych.

Wymieniono przy tym terminy, niezgodne z obowiązującym ustawodawstwem.

W myśl ustawy samorządowej wybory w Łodzi po obecnym przedłużeniu muszą się odbyć w maksymalnym terminie 9 miesięcy, a zatem nie z końcem, ale w pierwszej połowie 1938 r.

Automobiliści odetchną z ulgą

Pędzenie bydła po szosach zabronione

WARSZAWA, 21 września. — (PAT.) — Rozwijający się ruch, szczególnie pojazdów mechanicznych, na drogach publicznych, **napotyka na szereg utrudnień i przeszkód.**

Jedną z przyczyn tamowania lub niekiedy nawet uniemożliwienia normalnego ruchu jest **fakt nader częstego pędzenia zwierząt po drogach publicznych, przy czym zajmowanie całej szerokości drogi przez stado pędzonych zwierząt nie należy do zjawisk rzadkich.**

Wszystko to nie tylko hamuje ale **często nawet uniemożliwia normalny ruch na drogach i powoduje nieszczęśliwe wypadki oraz wpływa także w wysokim stopniu na niszczenie nawierzchni drogi, skarp, nasypów i rowów.**

Ten stan rzeczy tolerowany nadal być nie może.

Wobec tego pan minister spraw wewnętrznych zarządził co następuje:

Na drogach publicznych o twardej nawierzchni pędzenie zwierząt stadem jest zabronione. Wolno pędzić jedynie poszczególne zwierzęta **pod warunkiem prowadzenia ich na uwięzi, przy czym mogą być prowadzone tylko prawą krawędzią drogi tak, by normalny ruch na drodze nie był hamowany.**

Przepędzanie zwierząt stadem przez drogi publiczne o nawierzchni trwałej **może być dopuszczone jedynie w wypadku konieczności przepędzania zwierząt z terenów, przylegających do drogi z jednej na tereny przylegające do drogi z drugiej strony,** oraz tam, gdzie nie ma innej drogi na pędzenie zwierząt z obór, stajni i t. p. na pastwisko i odwrotnie.

Winnych niestosowania się do tego zarządzenia, należy pociągać do odpowiedzialności karno - administracyjnej.

ZAPARCIE

Sprawozdania naczelnych lekarzy w lecznicach dla chorób żołądka i jelit podkreślają, że woda gorzka **„Franciszka - Józefa"** jest pierwszorzędnie działającym naturalnym środkiem przeczyszczającym

Rowery będą odbierane

w wypadku niestosowania się cyklistów do przepisów

W związku ze stwierdzeniem, że pomimo pouczeń i wezwań, nie są przestrzegane przez kierowców pojazdów, a w szczególności przez rowerzystów obowiązujące przepisy o ruchu kołowym, starosta grodzki dr. Mostowski wydał zarządzenie organom policyjnym, aby nie ograniczały się do nakładania mandatów doraźnych na rowerzystów, nie stosujących się do przepisów szczegółowego rozporządzenia z dnia 15 lipca 1937 r. o ruchu rowerowym a odbierały rowery jako dowody rzeczowe i nadsyłały je do starostwa wraz z protokułami w celu przeprowadzenia rozprawy administracyjno - karnej i ukarania winnych wykroczeń.

Fantastyczne fundusze żydowskie

Brednie, jakich świat jeszcze nie słyszał

Powstańczy „generał radiowy" z Sewilli, Queipo de Llano, poświęcił w tych dniach jedną ze swych kolejnych mów radiowych „niebezpieczeństwu żydowskiemu". — Mowa ta była, rzecz jasna, bezmyślnym powtórzeniem steku bredni antyżydowskich w stylu norymberskim. Novum, którego dotychczas z żadnego źródła antysemickiego nie słyszano, stanowiły natomiast następujące bardzo ciekawe „rewelacje" (podajemy w autentycznym brzmieniu):

„Od niepamiętnych czasów — na przestrzeni ostatnich 40 stuleci — każdy żyd wpłaca 10 procent wszystkich swych zysków na rzecz „Kahału", owej najwyższej rady żydowskiej, aby umożliwić jej wykonanie swego zadania, polegającego na sprowadzeniu Mesjasza, celem opanowania świata przez żydów. Żydzi są rozproszeni po całym świecie i liczą podobno 16 milionów dusz, w ostatnich zaś 18 latach wpłacili na fundusz Kahału 1.440.000.000 peset. Jeśli się nawet przypuści, że tylko 50 procent żydów obciążonych jest tym podatkiem, to i w tym wypadku globalna suma dochodów Kahału wynosiła przeszło 26 miliardów 666 milionów peset. Ogółem Kahał zebrał na swe cele 4.181.399.952 tysiące peset i cała ta suma służy żydom do rozpowszechniania komunizmu i przygotowywania rewolucji".

Sir Montagu Norman, gubernator Banku Anglii, nie lubi rozgłosu i często podróżuje incognito.

Niedawno odbył podróż do Paryża pod zmyślonym nazwiskiem Johna Skinnera.

Podczas przejazdu przez kanał La Manche został jednak poznany przez pewnego dziennikarza, który zbliżył się do niego i spytał:

— Czy pan jest słynnym pisarzem Johnem Skinnerem?

Sir Norman obawiając się, że dziennikarz zacznie wypytywać go o jego „dzieła", odparł pytaniem:

— A kim pan jest?

— Właśnie to tajemnica — odrzekł dziennikarz — ale panu powierzę ją w zaufaniu: jestem gubernatorem Banku Anglii.

*

Turenia przepełniona największą dumą, że książę i księżna Windsoru obrali ją za miejsce swych zaślubin, stara się obecnie wykorzystać ten historyczny fakt.

Syndykat popierania turystyki w Turenii wydał tysiące małych ilustrowanych przewodników, w których pisze się szczegółowo o tym sensacyjnym zdarzeniu. Pewien sprytny restaurator, który doznał pewnego dnia zaszczytu goszczenia u siebie pani Wallis Simpson i jej towarzysza p. Roggersa, umieścił w ogrodzie swoim ogromny napis, który dumnie głosi:

„Tutaj pani Simpson z p. Roggersem wspólnie jedli obiad w dniu 9 kwietnia, a goście tego zakładu będą mieli możność usiąść na tym samym krześle, na którym siedziała pani Simpson".

Historia nie powiada, czy restaurator ma wielu klientów, niezdolnych do oparcia się przyjemności usadowienia się na krześle, które zaszczyciła swym siedzeniem księżna Windsoru, ani też czy obiad kosztuje w tym wypadku więcej.

*

Chińska książka kucharska podaje następującą receptę na przyrządzenie zupy:

„Weź tyle gniazd jaskółczych, ile możesz dostać, bo nigdy nie można podać tej anielskiej potrawy w wystarczającej ilości. Po usunięciu piór i innych niepotrzebnych rzeczy, gotuj gniazda, dopóki nie staną się jednej żelatynowej masy. Wylej wszystko na jaja gołębie, ugotowane na twardo i dodaj kilka płatków kiełbasy, które powinny pływać na zupie, jak muszle po morzu. Goście będą zachwyceni, a gospodarz nie będzie szczędził pochwał swemu kucharzowi".

Jeżeli ktoś ma gości, może w każdym razie spróbować...

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Potężny dramat filmowy wg. słynnej sztuki Władysława Fodora

MATURA

...Dziewczęta w mundurkach widziane z bliska: ich życie, pierwsza miłość, pierwszy pocałunek.

W rolach głównych:

SIMONE SIMON
Herbert Marshall
Ruth Chaterton

NADPROGRAM: TYGODNIK oraz KRONIKA P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Trzeba przerobić żyda!

Wyciągnijmy prawdziwą naukę z procesu Chaskielewicza

W „Dzienniku Ludowym" ukazał się interesujący artykuł na temat procesu Chaskielewicza. Ze względu na szczupłość miejsca nie możemy go przytoczyć w całości, natomiast zamieszczamy poniżej końcowe wnioski autorki.

Tak się składa, że pochodzę z rodziny działaczy, nie tylko pracą o codzienny kawałek chleba. Dlatego wiem prawdę. Wiem, że i za czasu niewoli, **uświadomiony polski żyd był tak samo dobrym polakiem, jak polak - aryjczyk**. Znam żydów działaczy patriotycznych. Znam tych ludzi z nazwisk, z opowiadań, a niektórych, żyjących, osobiście. Dlatego niezmiernie jest mi ciężko pisać **o niesłusznych oskarżeniach rzucanych przeciwko całemu społeczeństwu żydowskiemu.**

Stary żyd Chaskielewicz, ojciec mordercy, na pytanie, jak dawno mieszka w Polsce, odpowiedział, że 18 lat. „Dla niego Kałuszyn przed wojną była to Rosja. Dla żydów Polska zaczęła się od niepodległości, dawniej to byli rosjanie" — tak mówił oskarżyciel. „A kim dawniej był chłop polski?" z bólem i goryczą odpowiedział adwokat Landau. W Galicji nazywał siebie „cysarskim", w zaborze rosyjskim „tutejszym". Panie prokuratorze, czyż z nieuświadomienia żyda, stojącego na poziomie chłopa, chce pan uprząść powróz na szyję tego chorego człowieka?"

Nie wiem jak było w Galicji, czy w b. gubernii warszawskiej. Wiem, że na kresach, nawet już zaraz za Narwią, chłopi byli prawosławni i katolicy. **O polskości swojej nic nie wiedzieli.** Ale nietylko chłopi, a mieszczanie? — Nauczyciel polskiego w gimnazjum w Białymstoku powiedział raz do mego brata: „Jak mogłeś tak słabo napisać wypracowanie? Ty — syn ojca, który nas wszystkich uczył polskiego, uczył — być polakami..."

(Wielu ludzi, pisząc o sprawie żydowskiej, najpierw legitymuje się i pisze o czystości swojej aryjskiej krwi. Więc niech i mnie będzie wolno, w odmienny trochę sposób, choć mogłabym i w podobny — pochwalić się swoim gniazdem rodzinnym, i atmosferą, w której wyrosłam).

Znam prawdę. Myślę, że wszyscy ludzie dobrej woli też znają prawdę. Znają też wszystkie obelgi i zarzuty stawiane społeczeństwu żydowskiemu. Pełne ich są pisma prasy codziennej. Poco powtarzać obelgi? Poco nieudolnie powtarzać replikę obrony? Celowym byłoby umieszczenie in extenso części mowy adw. Dąbrowskiego i adw. Landaua, w których poruszali tę sprawę. Ja chcę pisać o czym innym — o wnioskach.

Właśnie ostatnio byłam przez dwa tygodnie w Szwecji. I poznałam ten kraj, do którego powinni jeździć wszyscy, którzy przestali wierzyć w ideały dusz. Wszyscy, dla których prawo pięści jest jedynym prawem życia. „To jest nieżyciowe" mówią pesymiści. Szwecja zadaje temu kłam. Tu, żeby nie odchodzić od tematu, nie będę mówić od wszystkich zaletach tego w 100 procentach demokratycznego kraju. Powiem tylko, że w Szwecji podejście do każdego przestępstwa jest z założenia **podejściem od strony psychiatrycznej** Że wszelki czyn amoralny jest uważany za anormalny. **Więzienia są puste,** a szpitale w minimalnym procencie posiadają przestępców. Wychowanie zapobiega złu.

Jeżeli chcemy się porozumieć z częścią społeczeństwa reprezentującą „nowe" „życiowe" idee, dalekie od „przestarzałych", „niemodnych" ideałów i wyjdziemy z założenia, że żyd jest wrogiem Polski, dojdziemy do następujących wniosków:

Wroga trzeba się pozbyć. Jak? Albo wyrzucając żydów w takiej ilości, aby pozostała część nie mogła szkodzić; albo — **zmieniając żyda z wroga na lojalnego obywatela.** Ponieważ w najlepszych okolicznościach, przy maksymalnym tempie wysiedlania żydów z Polski, chwila, w której Polska opróżniłaby się do pożądanej ilości byłaby jednak **dalszą od chwili możliwego wybuchu grożącej nam z dwóch stron świata wojny** — musimy więc myśleć i o drugim środku obrony — **o przerobieniu żyda.**

Jeden z oskarżycieli cywilnych zauważył: „nas w domu rodzicielskim uczono miłości nie nienawiści". Dobrze — dlaczego więc nie sprowadza się misjonarzy, by w „Czarnym lądzie" nawracali, by szerzyli wiarę i religię miłości.

„My idziemy do szkoły — mówił dalej oskarżyciel — żydzi do chederu. Uczą ich tam czego innego niż nas". — Dobrze — więc dlaczego nie zamyka się chederów? **Niech dziecko żydowskie idzie do atmosfery polskiej szkoły, gdzieby go nauczyli myśleć i czuć po polsku.**

Nienawiść do żydów u nas jest **silniejsza od miłości ojczyzny.** Nie chcemy stwarzać kadr przyszłych żołnierzy, oddanych nam z gorliwością charakterystyczną dla neofitów, nie chcemy stwarzać ze złych — dobrych obywateli. Ale dlaczego? Niech stać nas będzie na jasną odpowiedź. Bo nie umiemy wydostać się z kryzysu. Bo do każdego kawałka polskiego chleba wyciągają się tysiączne ręce. Bo chcemy umniejszyć jak najbardziej ilość uprawnionych ludzi do wykonywania pracy w Polsce. Bo dobry obywatel - żyd miałby takie same prawo do posady, jak każdy (rasowy, jak mówi oskarżyciel) polak. Strach przed zdrową konkurencją zdolniejszego, strach przed utratą synekury, każe **zapomnieć o bezpieczeństwie kraju, każe hodować wewnętrznego wroga.**

Ale nie wszystkim.

Takie to wnioski nasunęły się mi przy słuchaniu sprawy Chaskielewicza. Blada postać żyda-przestępcy, jego los usunęły się na plan dalszy. A na pierwszy plan w całej swej grozie **wystąpił zagrożony los Ojczyzny.**

HALINA LENCZEWSKA

HITLEROWCY Z POLSKI W NORYMBERDZE

Honorowi goście kongresu narodowych socjalistów

Zjazd partyjny hitlerowców w Norymberdze został zakończony. Wielka rewia sił narodowo - socjalistycznych Niemiec skończyła się. Przez pewien jeszcze czas prasa będzie podawać tekst wygłoszonych przemówień, interpretacje do nich oraz ogólne refleksje.

Ze swojej strony należy się zastanowić nad rolą ostatniego zjazdu w życiu hitlerowców w Polsce. To, że polityczne oblicze części mniejszości niemieckiej w Polsce kształtuje się według obcych nam wzorów, to dla nikogo nie było tajemnicą. Dla tego nie dziwi nikogo wiadomość podana triumfalnie przez bojowy organ Jungdeutsche Partei „Deutsche Nachrichten", że **senator polski Wiesner jako krajowy wódz tej partii, został osobiście zaproszony przez kanclerza Hitlera do wzięcia udziału we wrześniowym zjeździe partii rządzącej w Rzeszy.** Wszystko to jest tak proste, tak jasne i konsekwentne, że nie może budzić żadnych wątpliwości.

Jak więc „Deutsche Nachrichten" doniosła w pierwszych dniach września udała się **delegacja Jungdeutsche Partei samolotem i samochodem z Poznania do Norymbergi.** Wprawdzie Jungdeutsche Partei w Polsce działa we wszystkich dzielnicach kraju, ale są tu jeszcze inne partie niemieckie, które wprawdzie nie są tak rozpowszechnione, nie mniej jednak roszczą sobie pretensje, że one lepiej pojmują narodowy socjalizm. — Do tych partii należy Deutsche Vereinigung.

Zrozumiałym jest także, że zaproszenie na zjazd do Norymbergi dla Jungdeutsche Partei, a pominięcie przy takim zaproszeniu Deutsche Vereinigung byłoby katastrofą dla tej ostatniej. Do takiej partii żaden narodowy socjalista nie chciałby należeć. Poszły więc starania, uwieńczone szczęśliwym rezultatem, o czym doniósł „Posener Tageblatt" z 7 września, że **senator polski Hasbach i prezes Deutsche Vereinigung dr. Kohnert zaszczyceni zostali osobistymi zaproszeniami kanclerza Rzeszy** na wzięcie udziału w zjeździe NSDAP. Jedno więc zaproszenie kanclerza Hitlera dla wodza „Jungdeutsche Partei" senatora polskiego Wiesnera i dwa zaproszenia takie same dla wodzów „Deutsche Vereinigung" senatora Hasbacha i dr. Kohnerta.

Jak z tego wynika **klub niemieckich senatorów w senacie R. P. znalazł się w komplecie na zjeździe partyjnym NSDAP w Norymberdze.** Jest rzeczą oczywistą, że obu senatorom towarzyszyli sekretarze i przedstawiciele prasy hitlerowskiej w Polsce, tak, że delegacja urosła do poważnych rozmiarów.

„Deutsche Nachrichten" z 14 września doniosła na pierwszej stronie, że **senator Wiesner przyjęty został na audiencji przez „gauleitera" Streichera.**— Konferencja dotyczyła, jak to pismo informuje, spraw politycznych i kulturalnych. Wobec tendencyjnego przemilczania przez „Deutsche Nachrichten" zaproszenia sen. Hasbacha na zjazd, nasuwa się pytanie, czy te konferencję odbywał senator Wiesner sam, czy też obaj senatorowie wspólnie.

Tegoroczny zjazd norymberski dla mniejszości niemieckiej w Polsce ma znaczenie specjalne. Oficjalne zaproszenia kanclerza na konferencje z czynnikami obcego państwa — **mają przede wszystkim walor agitacyjny.** Z drugiej jednak strony fakt, że zaproszeniami obdarzono zarówno „Jungdeutsche Partei" jak i „Deutsche Vereinigung" — **[illegible]** azuje, że oficjalne czynniki narodowo - socjalistyczne nie negują jednej grupy niemieckiej w Polsce na korzyść drugiej. Raczej obie darzą jednakowymi względami

Ma to swoje głębsze znaczenie. Wiąże się z tym aprobata taktyki jednej i drugiej strony. **Uznanie zasług położonych dla narodowego socjalizmu i Hitlera przez „nazi" polskich**

Czołg w akcji

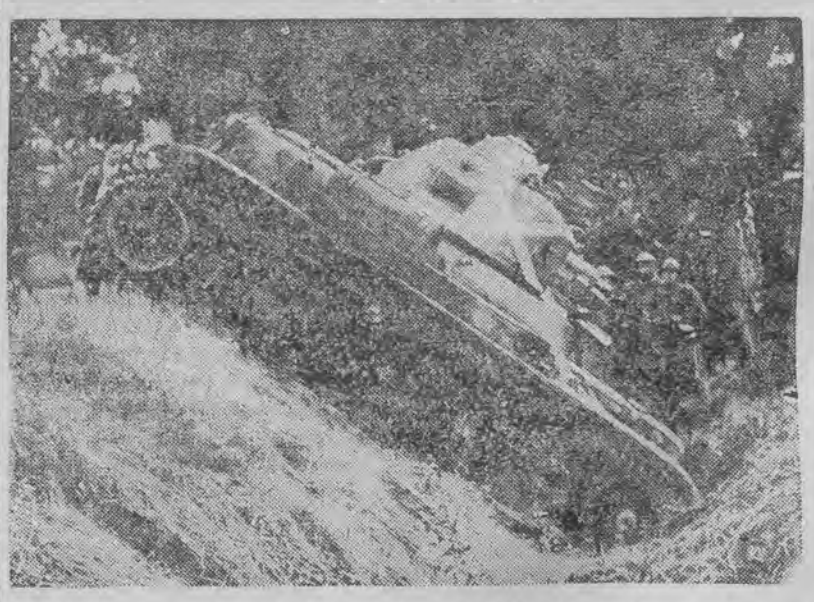

Zdjęcie nasze przedstawia fragment z wielkich manewrów armii francuskiej, które odbyły się w okolicy Normandii. Widzimy czołg w czasie akcji ofensywnej na trudnym terenie.

KINO EUROPA
Pocz. 4. 6. 8. 10

Najweselsza komedia żydowska
BŁAZEN
Der Purymszpiler
W r. gł. Turkow, Samberg, Bożyk
i słynna amerykańska para H. Jacobson i M. Kressin
Muzyka: N. Brodsky. Śpiew! Humor! Taniec! Napisy w jęz. polsk

Kłopoty i procesy Łodzi z rzeźniami

Najpoważniejszy zatarg zaistniał na ul. Inżynierskiej

Chwilowo nie może być mowy o umiastowieniu innych przedsiębiorstw użyteczności publicznej

W sali posiedzeń zarządu miejskiego odbyła się wczoraj w południe konferencja prasowa, poświęcona skomplikowanemu zagadnieniu rzeźni miejskich w Łodzi. Na konferencję przybyli prezydent miasta, p. Godlewski, naczelnik wydziału przedsiębiorstw miejskich, inż. Brzozowski oraz radcowie prawni magistratu adw.adw. **Ancyperowicz, Sztromajer i Szarogroder.**

Na wstępie prez. Godlewski w krótkim przemówieniu wyjaśnił cel, dla którego zdecydował się zaprosić reprezentantów opinii publicznej na konferencję. Prez. Godlewski skonstatował z ubolewaniem, że dokoła problemu łódzkich rzeźni wytworzyła się ostatnio w mieście

ATMOSFERA PLOTEK.

Władze miejskie nie mają jednak w tej sprawie nic do ukrywania, bo

rzeźnie nie są jakimś oderwanym zagadnieniem tego, czy innego magistratu, lecz ogólną sprawą miejską, a władze samorządowe są instytucją publiczną.

Następnie prez. Godlewski zaznaczył, że Łódź nie posiada właściwie swych własnych, wielkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem gazowni. Większe przedsiębiorstwa, jak elektrownia i tramwaje są koncesjonowane,

których samorząd nie jest w żadnym wypadku w stanie umiastowić.

MAJĄTEK MIASTA

wynosi 150 milionów zł., gdy wartość samej elektrowni szacowana jest na 120 milionów. Przedsiębiorstwa koncesjonowane, łącznie z przechodzącymi na własność Łodzi rzeźniami, dobrze prosperowały i prosperują, i dlatego

niema podstaw do twierdzenia, że miasto je krzywdzi.

Niestety, wytworzyło się w odniesieniu np. do rzeźni takie nastawienie, jakoby je Łódź gnębiła, oraz, że wykorzystywała sytuację dla własnych celów. Ale tutaj

INTERES MIASTA

wyraźnie kolidował z interesem szeregu jednostek, czy koncesjonariuszy i dlatego sprawa ta winna być wszechstronnie wyświetlona. Sprawa obu rzeźni łódzkich, z których jedna jest umiastowiona, a druga (na Inżynierskiej)

znajduje się pod nadzorem sądowym, nie jest jednak jeszcze całkowicie załatwiona.

Łódź prowadzi z nimi szereg procesów, a ostateczne słowo — rzecz jasna — będzie miał do powiedzenia sąd.

Następnie głos zabrał adw. Ancyporowicz, kierownik oddziału prawnego magistratu, który w przeszło godzinnym referacie zobrazował

SYTUACJĘ I PROBLEM

rzeźni, dał nietylko zarys historyczny powstania tych przedsiębiorstw i ich rozwój, ale wprowadził także prasę w

zawiłe szczegóły licznych, toczących się procesów.

Adw. Ancyporowicz przedstawił szereg fragmentów istniejących sporów, dowodząc, iż w sprawach tych magistrat zajmował zawsze stanowisko, reprezentujące w pierwszym rzędzie

INTERES PUBLICZNY

i w tym też duchu idzie obrona w sądach.

Z ważniejszych procesów, o których wyczerpująco mówił adw, Ancyporowicz, warto przytoczyć proces z byłymi gospodarzami rzeźni bałuckiej.

Rzeźnia ta powstała w 1910 roku,

w czasie kiedy Bałuty nie należały jeszcze do Łodzi.

Powstała ona ze składek obywateli, którzy zebrali 50 tys. rubli. Po przyłączeniu Bałut do Łodzi w r. 1916 w imieniu obywateli Bałut występowała

GRUPA 26 OSÓB,

która stanowiła radę zarządzającą.

Po umiastowieniu rzeźni bałuckiej i wypłaceniu jej dzierżawcom ekwiwalentu w wysokości przeszło 300 tys. zł. wspomniana wyżej grupa i ich spadkobiercy wszczęli proces z magistratem.

uważając, że skoro rzeźnia hipotecznie do nich należała, oni są jej prawnymi właścicielami. W najgorszym jednak wypadku grupa ta może wygrać tylko zabudowania i plac, ale wtedy musiałaby zwrócić Łodzi spłacone długi.

NAJWAŻNIEJSZY PROCES

toczy się o rzeźnię miejską nr. 1 przy ul. Inżynierskiej. Rzeźnia ta powstała w 1899 r. **Została wówczas zawarta, z polecenia gubernatora piotrkowskiego, umowa koncesyjna między miastem, a niejakim Ksawerym Jelskim. Umowę zaakceptował cesarz rosyjski na lat 40!**

Według jej brzmienia, Jelski otrzymał monopol na eksploatację rzeźni. Założone przez niego towarzystwo „Rosyjskich rzeźni miejskich w Rosji" zostało po tym przekształcone na obecne „Warszawskie Towarzystwo Budowy i Eksploatacji rzeźni Miejskich". Kiedy Bałuty a wraz z nimi rzeźnia bałucka znalazły się na obszarze miasta Łodzi, koncesjonariusz wystąpił

O ODSZKODOWANIE,

gdyż uważał, że umowa została pogwałcona przez to, iż rzeźnia bałucka pracowała dla Łodzi. **Koncesjonariusz żądał odszkodowania za lata wojny,**

w których dochody jego z różnych przyczyn zmniejszyły się. W międzyczasie jednak magistrat, po stwierdzeniu, że rzeźnia miejska nie odpowiada obecnym wymogom miasta, że jest poprostu za mała, a urządzenia jej są przestarzałe, z drugiej strony, — pragnąc uniknąć nowych konfliktów na wypadek uruchomienia umiastowionej rzeźni bałuckiej — postanowił zrealizować

UCHWAŁĘ RADY MIEJSKIEJ.

o wykupie rzeźni przy ul. Inżynierskiej.

W 1936 r. miasto wystąpiło o wydanie rzeźni i zaofiarowało jako ekwiwalent za inwestycję kwotę 1,148,000 zł.

Kiedy koncesjonariusz odmówił temu żądaniu, samorząd wystąpił do sądu o wyrugowanie dzierżawców z rzeźni, zgłaszając jednocześnie wniosek o zabezpieczenie swych praw przez

NAŁOŻENIE SEKWESTRU

sądowego. Sąd przychylił się do tego wniosku, a następnie, na zasadzie umowy koncesyjnej, powołano komisję rzeczoznawców, celem ustalenia wysokości

kwoty, należnej koncesjonariuszowi.

Proces o eksmisję nie został jeszcze ukończony.

Dodać należy, że pretensje rzeźni miejskiej zamykają się kwotą 9 milionów złotych.

Badania komisji rozpoczęły się i potrwają zapewne dłuższy czas. Jeszcze nie wiadomo, czy orzeczenie będzie przyjęte i być może, że i ono będzie przedmiotem rozprawy sądowej. W końcu warto podkreślić, że koncesjonariusz między innymi zaproponował

ZRZECZENIE SIĘ PRETENSJI,

a więc żądanej sumy **9 milionów zł.** za cenę przedłużenia koncesji do roku 1945. Według umowy koncesja ekspirowałaby w r. 1940. Jak z tego wynika, zagadnienie rzeźni w Łodzi jest istotnie bardzo zawiłe i Łódź dużo jeszcze będzie miała kłopotów zanim wszystkie te sprawy unormuje. (g)

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowej, Łagiewnicka 96, J. Kahanego, Limanowskiego 80, S. Trawkowskiej, Brzezińska 56, J. Koprowskiego, Nowomiejska 15, M. Rozenbluma, Śródmiejska 21, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 94, L. Czyńskiego, Rokicińska 53, Ł. Zakrzewskiego i S-ka, Kątna 54, I. Sinieckiej, Rzgowska 59.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1919. — Dziś do rejestracji w wydziale wojskowym (Piotrkowska nr. 165) zgłosić się powinni mężczyźni, zamieszkali na terenie V komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: F do Ch wł. oraz mężczyźni, zamieszkali na terenia XIII komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter A do K włącznie.

BIBLIOTEKI WIĘZIENNE. — Według danych wydziału oświaty i kultury zarządu miejskiego działalność w bibliotekach więziennych w miesiącu sierpniu r. b. przedstawia się następująco:

Biblioteka w więzieniu śledczym (ul. Sterlinga) — frekwencja 171 osób, w tym mężczyzn 169 i 2 kobiety. Stan księgozbioru: 1054 dzieł (1184 tomów).

Biblioteka w więzieniu karnym (ul. Kopernika nr. 29) — frekwencja 412 osób, w tym: 366 mężczyzn i 46 kobiet. Stan księgozbioru: 1231 dzieł (1396 tomów).

CASINO
Pocz. 4. 6. 8. 10
W 2-gim TYGODNIU WYŚWIETLANIA
najpotężniejszego filmu wszystkich czasów
WIELKA ZNIŻKA CEN
Na I-szy seans — od 80 gr.
Na pozostałe seanse od 1.09 zł.
ZAGINIONY HORYZONT
Dla uczącej się młodzieży za okazaniem legitymacji 80 gr. na wszystkie miejsca i seanse

Kierownicy fabryk przejdą kurs bezpieczeństwa pożarowego

W pierwszych dniach października r. b. inspekcja pracy łącznie z komendą straży ogniowej przystępuje do szkolenia specjalnych instruktorów bezpieczeństwa pożarowego w łódzkich fabrykach.

W tym celu odbywać się będą specjalne kursy, które obejmować będą ogółem 12 godzin wykładowych. W kursie takim uczestniczyć będzie mogło do 40 osób. Kierownicy bezpieczeństwa pożarowego przejdą specjalne przeszkolenie z zakresu urządzeń technicznych przeciwpożarowych oraz otrzymają instrukcję, w jaki sposób należy ewakuować robotników z budynku, zagrożonego, bądź objętego pożarem.

Początkowo przeszkoleni będą kierownicy bezpieczeństwa pożarowego w większych przedsiębiorstwach fabrycznych na terenie Łodzi, ale dążeniem inspekcji pracy jest, aby przeszkoleniem przeciwpożarowym objęte zostały wszystkie bez wyjątku przedsiębiorstwa fabryczne na terenie naszego miasta.

Całkowite przeszkolenie kierowników bezpieczeństwa pożarowego w całej Łodzi przewidywane jest w ciągu conajmniej kilku lat.

Kombatanci jadą do Paryża

Polski związek b. kombatantów legii cudzoziemskiej francuskiej w Łodzi, Piotrkowska 171-3, przyjmuje jeszcze zapisy na wycieczkę do Paryża na międzynarodową wystawę sztuki i techniki. Zgłaszać się mogą tylko b. wojskowi armii polskiej i francuskiej. Koszt uczestnictwa łącznie z utrzymaniem 190.— zł. Bliższych informacji udziela sekretariat związku codziennie w godzinach od 18 do 20-ej.

Sprawcy zabójstwa Przybyszewskiego

zostali w dniu wczorajszym ujęci

Pisaliśmy o tragicznej śmierci Romana Przybyszewskiego (Szopena 34), który przed tygodniem został napadnięty przed domem przy ul. Blacharskiej 23 i ugodzony z taką siłą rydlem w głowę, że doznał naruszenia mózgu. Ze śmiertelną raną Przybyszewski żył 6 dni i wreszcie w strasznych męczarniach zmarł w sobotę nad ranem w szpitalu w Radogoszczu. Ofiarą napaści padł również brat Przybyszewskiego — Władysław, który dotąd przebywa w szpitalu.

Dochodzenie władz śledczych początkowo natrafiało na trudności przy ujęciu sprawców zbrodni, która, jak ustalono, powstała na tle porachunków osobistych między Przybyszewskimi, a niejakimi Opasiakami.

Wreszcie nocy wczorajszej śledztwo, prowadzone pod kierunkiem p. o. kierownika I brygady wydziału śledczego podkomisarza Serkuczewskiego doprowadziło do aresztowania wszystkich sprawców zbrodni.

Są to: Stanisław Kocik, bez stałego miejsca zamieszkania, Zygmunt Wójcik (Zgierska 118), Bronisław i Antoni Opasiakowie oraz Wacław i Kazimierz Adaśkiewiczowie. Osadzeni oni zostali w więzieniu do dyspozycji władz.

Rozszerzenie województwa

Projekt przyłączenia Ziemi Częstochowskiej

Wobec przyłączenia kilku powiatów województwa łódzkiego do województwa poznańskiego, mówi się ostatnio o dalszych zmianach w podziale administracyjnym państwa, które miałyby duże znaczenie dla Łodzi.

Według wiadomości przez nas uzyskanych, w projektowanym nowym podziale administracyjnym kraju przewiduje się przyłączenie do województwa łódzkiego Ziemi Częstochowskiej, należącej obecnie pod względem administracyjnym do województwa kieleckiego. Byłaby to, w pewnej mierze, rekompensata dla Łodzi za odcięcie kilku powiatów i przyłączenie ich do województwa poznańskiego.

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK „ATENEUM"
D-ROWEJ S. ROBINSONOWEJ
Śródmiejska 40
poleca ostatnie nowości.
Bogato zaopatrzone działy: dla dzieci, młodzieży i LEKTURY SZKOLNEJ

DR. MED.
Ignacy GRYNBERG
chor. wewnętrzne (spec. serca)
POWRÓCIŁ
mieszka obecnie
Piłsudskiego 76, telef. 174-15
(róg Narutowicza)

„Ciemne moce podały sobie ręce"

Łódzki zjazd „Wici" wierzy w zwycięstwo demokracji w Polsce

W Łodzi odbył się przed kilku dniami zjazd wojewódzki związku młodzieży wiejskiej „Wici".

Zjazd ten zasługuje na uwagę specjalnie ze względu na powzięte na nim uchwały. W jednej z nich mówi się m. in.:

„Reakcja podnosi w Polsce do tego stopnia głowę, jak dawno tego już nie oglądano. Ciemne moce podały sobie ręce, aby zdusić wszystko, co z demokracji w Polsce zostało".

W dalszych ustępach rezolucji zjazdowej wyrażono nadzieję, że ofiary w obronie demokracji wydadzą plon w postaci wolnej Rzeczypospolitej ludowej.

3-miesięczny kurs gospodarstwa domowego
w Szkole Gospodarczej
Wodna 40, tel. 177-73
rozpoczyna się dn. 23 września r. b

Łódź przeciwko hitleryzmowi

Zgromadzenie protestacyjne w zw. oficerów rezerwy i manifestacje socjalistów

W dniu dzisiejszym, jak to już zapowiadaliśmy, odbędzie się w lokalu związku oficerów rezerwy przy ul. Moniuszki wielkie zgromadzenie protestacyjne, celem uchwalenia protestu przeciwko reżymowi hitlerowskiemu w Wolnym Mieście Gdańsku i Niemczech, gdzie rozpoczęła się ostatnio nowa fala prześladowań tamtejszej ludności polskiej.

Niezależnie od tego, jak się dowiadujemy, na wczorajszym posiedzeniu komitetu wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej w Łodzi postanowiono zorganizować w naszym mieście wielką manifestację antyhitlerowską w sobotę, dnia 2 października r. b.

Manifestacja ta odbędzie się o godz. 16-ej na placu domu związkowego przy zbiegu ul. Miedzianej i Wysokiej.

Na zgromadzeniu protestacyjnym powzięte zostaną uchwały przeciwko prześladowaniom polaków w Gdańsku i Trzeciej Rzeszy, oraz przeciwko agenturom hitlerowskim w Polsce.

Oprócz tego omówione zostaną na zgromadzeniu aktualne sprawy polityczne i powzięta zostanie uchwała w sprawie rozwiązania sejmu i senatu i rozpisania nowych, powszechnych wyborów do izb ustawodawczych.

Komitet wykonawczy PPS postanowił zwrócić się do władz administracyjnych z prośbą o zezwolenie na urządzenie oprócz zgromadzenia pochodu demonstracyjnego przez ulice miasta.

Za znęcanie się nad koniem

skazano woźnicę na 6 tygodni aresztu

Onegdaj przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Traugutta posterunkowy zatrzymał woźnicę Antoniego Rakowskiego (Szosa Rokicińska 17).

Koń, zaprzężony do jego wozu, przedstawiał żałosny widok. Zwierzę, straszliwie wychudzone, miało wybite jedno oko, skóra niemal cała była zropiała i odparzona.

Opadającego z sił konia Rakowski w niemiłosierny sposób okładał batem.

Nieludzkiemu woźnicy spisano protokół. Wczoraj odpowiadał on przed sądem starościńskim i skazany został na 6 dni bezwzględnego aresztu.

Udaremniona kradzież

w firmie Władysław Bielawny

Wczorajszej nocy usiłowano dokonać kradzieży w składzie towarów firmy Władysław Bielawny, przy ul. Piotrkowskiej nr. 87. Nieujawnieni dotąd złoczyńcy chcieli wygnieść **szybę wystawową i w ten sposób dostać się do wnętrza składu.**

Zauważyli to spóźnieni przechodnie, którzy wszczęli alarm. Złodzieje rzucili się wówczas do ucieczki. Mimo pościgu, nie zdołano ich ująć.

*

Z mieszkania Władysława Ostrowskiego (Bandurskiego 22) skradziono wczorajszej nocy garderobę, wartości kilkuset złotych. Złodzieje wraz z łupem zdołali zbiec. Poszukuje ich policja.

Dzisiejsze audycje

SPOWIEDŹ SAMOTNIKA

O godz. 16.00 przemówi przed mikrofonem krakowskiej rozgłośni Jan Wiktor w cyklu „Z mojego warsztatu".

Spowiedź samotnika z Pienin otworzy nam wnętrze jego cichej pracowni w willi „Szalay" w Szczawnicy. Wielki literat, idący samotnie przez życie, opowie nam o męce i radości twórczości literackiej, o swym umiłowaniu wszystkiego co polskie o swych wędrówkach pod mostami Paryża i po przytułkach dla bezdomnych w Warszawie.

Usłyszymy o tajemniczym Ojcu Cyprianie, co przeleciał z Kryny do Tatr, który ożyje w najnowszej powieści Wiktora. Najciekawszym jednak może w tej spowiedzi będzie określenie stosunku wielkiego pisarza do jego zawodu. „Gdybym miał syna, któryby objawiał chęć poświęcenia się pisaniu, to bym go w kołysce zadusił, aby uchronić go przed czekającymi go upokorzeniami, ciężką dolą rozczarowania i borykaniem z przeciwnościami. Gdybym się miał narodzić po raz drugi, to bym nie prosił o nic innego, tylko o to, abym mógł być pisarzem. Tyle bowiem radości i szczęścia przynosi ta najszczytniejsza służba, ta najpiękniejsza praca. Pisarz to kajdaniarz bez jutra, bezdomny katorżnik przykuty piórem do stolika, kajdaniarz, który nie przeklina, ale błogosławi każdą chwilę życia, kiedy może pracować".

POGADANKI O MOTORYZACJI

Jednym z najbardziej popularnych haseł w Polsce jest hasło motoryzacji. Piszą o nim dzienniki, powtarzają je obywatele, hasło to urosło do roli obowiązku wobec ojczyzny. Ale realizacja tego hasła możliwa będzie dopiero wtedy, gdy słowo „motoryzacja" nabierze dla obywatela praktycznego, życiowego znaczenia. Sprawie tej poświęca Polskie Radio cykl pogadanek, które będą miały na celu zapoznanie słuchaczy z konstrukcją samochodu, zasadami kierowania itd. Opracował je inż. Witold Rychter. Pierwszą pogadankę p. t. „Samochód i jego silnik" nadaje Polskie Radio o godz. 17.50.

WŁÓKIENNICZA ŁÓDŹ NA PROGU JESIENI

Wrzesień — to już właściwie pełnia sezonu jesienno - zimowego w przemyśle i handlu włókienniczym Łodzi. Skończył się okres urlopów, opustoszały letniska, dzieci powróciły opalone i rumiane do miasta, rok szkolny już się rozpoczął, więc i okres nowych zakupów, a zarazem nowych trosk. Bo pomimo poprawy koniunktury sytuacja przemysłu i handlu włókienniczego nie jest bynajmniej łatwa. Jak się ta sytuacja przedstawia, powie nam w swej pogadance red. M. Kołtoński.

Zimowe godziny handlu

zaczną obowiązywać w przyszły piątek

Zgodnie z przepisami, w przyszły piątek, dnia 1 października rozpoczną obowiązywać zimowe godziny w handlu. Od 1.X r. b. do dnia 31.III 1938 r. sklepy i miejsca sprzedaży słodyczy, owoców, napojów chłodzących itd. będą mogły być otwarte do godziny 21-ej miast jak w okresie letnim do 23-ej.

Władze administracyjne wydadzą organom policyjnym zarządzenie dopilnowania, by właściciele sklepu nie przekraczali przepisów.

Pożar

w fabryce K. T. Buhle

Wczoraj po południu w fabryce firmy K. T. Buhle przy ul. Hipotecznej 7-9, wynikł pożar, który tylko dzięki szybkiej akcji straży ogniowej nie przybrał groźnych rozmiarów.

Wskutek zatarcia się łożyska na oddziele tkalni zapalił się motor przy krośnie. Straż fabryczna przystąpiła do gaszenia pożaru, a w międzyczasie zaalarmowano centralę straży ogniowej, która wysłała na miejsce II i IV pluton.

Pożar szybko zlokalizowano. Straty nie duże.

Pieczenie ciast bez tłuszczu

Na podstawie poleceń komisarza dla planu czteroletniego w Niemczech piekarnie muszą zaoszczędzić 20 procent tłuszczu. W ten sposób ma się zwolnić 30 milionów dewiz na import surowców. W piekarni doświadczalnej szkoły rzemieślniczej we Wrocławiu kształci się obecnie 850 czeladników piekarskich, którzy następnie mają przeprowadzić publiczne pokazy pieczenia ciast na podstawie oszczędzających tłuszcz recept.

Premiery teatralne

„Jadzia wdowa"

Komedia muzyczna wg. R. Ruszkowskiego w opr. J. Tuwima

Tak się akurat złożyło, że w sobotę wieczorem oglądałem „Jadzię wdowę" w Teatrze Polskim w Łodzi, a w niedzielę po południu w Teatrze Polskim w Warszawie, gdzie już od pewnego czasu cieszy się wielkim powodzeniem i nie słabnącą frekwencją. Nie pociągnęła mnie w stolicy do powtórnego obejrzenia sama komedia. Jest to modna ostatnio przeróbka starej komedyjki o bardzo naiwnej treści, nieskomplikowanej intrydze, naiwniutkich postaciach i dziecinnych komplikacjach, ale owiana stylowym czarem i wdziękiem podlotka, który się mimo sędziwego wieku doskonale zakonserwował. Szczególnie, że taki mistrz, jak **TUWIM**, zajął się kosmetyką i upiększeniem dziecinnej staruszki, dając jej wcale współczesne rumieńce. Pociągała mnie możliwość porównania stolicy z Łodzią, jeśli chodzi o teatralną stronę widowiska.

Proszę się ze mnie nie śmiać, ale „Jadzia wdowa" wypadła w Łodzi lepiej, przyjemniej i zabawniej. Nawet miałem wątpliwości, czy to napisać, obawiając się, że mi nikt nie uwierzy. Ale trudno! Mam głębokie przeświadczenie, że kto skontroluje moją opinię, ten zapewno przyzna mi rację. Zresztą porównanie dało mi możność zaobserwowania całego szeregu zasadniczych szczegółów, których rozważenie może naszemu teatrowi przynieść wielki pożytek.

W Łodzi reżyserował komedię **p. ZYGMUNT BIESIADECKI.** Odnosi się wrażenie, że wzorował się na stolicy. Ale przy tym w postawienie poszczególnych postaci wniósł bardzo wiele indywidualności w najlepszym sensie tego słowa. W jego interpretacji komedia była może bardziej wystylizowana, ale dzięki temu zyskała na wdzięku. Natomiast zbyt duża skłonność do groteski w niektórych wypadkach okazała się szkodliwa (Gawałecki, Zalotnicy). Jeśli chodzi o dwie wiedźmy, asystujące Jadzi, to jaskrawsze zarysowanie tych postaci w Łodzi było słuszne, ale wobec tego należało stanowczo stonować takie drobnostki, jak przesadne malowanie policzków w drugim obrazie, a przede wszystkim trzeba było skreślić lansjera tej pary w zakończeniu drugiego obrazu. Są to w naszym teatrze postacie wprost smutne w swych niepowodzeniach życiowych i naiwnych marzeniach i wspomnieniach, wobec czego naigrawanie się z nich nie jest w dobrym tonie. Natomiast cały trzeci obraz został wypracowany cieplej, serdeczniej, bardziej stylowo, a zakończenie tego obrazu z cieniem w oknie jest wręcz doskonałe. Również wszystkie sceny zbiorowe z rodziną wypadły w Łodzi lepiej i weselej, niż w stolicy. Jeśli nie doszliśmy jeszcze w naszym teatrze do takiej wysokiej kultury dialogu, jak w Warszawie, jeżeli podawanie sobie kwestii z ust do ust nie stoi jeszcze na odpowiednim poziomie — niema w tym każdym razie winy reżysera.

Prawdziwą rewelacją na tle Warszawy jest gra naszych artystów. **NINA WILIŃSKA** w roli tytułowej ma nielada rywalkę w osobie **Modzelewskiej.** Wytrzymała tę próbę bez zarzutu. Brak techniki i wirtuozowstwa okupowała sowicie młodość, świeżość i bezpośredniość. Te zalety sprawiły, że była bardziej przekonywująca, a więc lepsza od swojej wielkiej koleżanki. Po niezbyt udanym debiucie w „Wieczorze trzech króli" sprawiła w „Jadzi wdowie" jedną z najcenniejszych niespodzianek.

Pięknie i doskonale zaprezentował się **p. PLUCIŃSKI.** Miał komediową wytworność i czar amanta i lwa salonowego z minionych czasów, czego nie można powiedzieć o **p. Ziembińskim,** który w Warszawie potraktował swą rolę zbyt realistycznie, poczynając od charakteryzacji, a kończąc na zbyt przyspieszonym tempie gry, szczególnie w obrazie miłosnym. P. Pluciński ma wyjątkowe warunki zewnętrzne, przyjemny timbre głosu, swobodę na scenie, nie przeradzającą się jednak w nonszalancję, słowem wszystkie dane, aby zająć w naszym zespole jedno z głównych miejsc. Na premierze był zapewne troszeczkę stremowany i to było źródłem wrażenia, że chwilami nie panuje nad rolą. Ale to były tylko momenty, których napewno w następnych przedstawieniach nie można zauważyć.

Zabawnym żmudzinem był **p. DEJUNOWICZ.** Dość powiedzieć że tak znakomity aktor, jak **p. Kurnakowicz,** nie był od niego o wiele lepszy, a jeśli chodzi o niedźwiedziowatość, to nawet dał bym pierwszeństwo naszemu artyście.

Drugą niespodzianką był **p. EDWARD DĄBROWSKI** w roli lokaja Józefa. Jako Błazen w „Wieczorze trzech króli" nie został widocznie właściwie obsadzony. W „Jadzi wdowie" miał potrzebną zwinność i sprawność, miał niezbędny w tej roli łobuzerski „dryg", bardzo ładnie cieniował kwestie i tonował gesty. Krótko mówiąc był dobry, a miejscami świetny, a jego lekkość bardziej przemawiała do przekonania, niż bardziej realistyczne również ujęcie tej roli przez znanego nam **p. Woszczerowicza,** który gra Józefa w Warszawie.

Na całej linii pobił swego warszawskiego kolegę, **p. Michalaka, p. KORWIN** w roli Bolesława. I tu znowu pewna stylizacja umożliwiła temu zdolnemu artyście stworzenie wyjątkowo sympatycznej i w dobrym tonie zabawnej postaci. Zarówno zwrotka śpiewnej piosenki, jak przede wszystkim przedstawienie zalotników w ostatnim obrazie, stanowiły o wysokiej klasie aktorskiej p. Korwina.

Kapitalnym Piszczalskim był **p. NOWOSIELSKI.** Znakomita piosenka o pannach w jego wykonaniu nic nie straciła z wyjątkowych walorów, podczas gdy w stolicy przeszła zupełnie bez wrażenia.

Jak już zaznaczyłem bardzo ciekawie wiły swe role **pp. KOSSOWSKA i ORZECKA.** Były lepsze od warszawskich koleżanek, chociaż tam jedną z ról grała takiej miary artystka, jak **Buczyńska.** Tylko że nie powinny były, wobec takiego ujęcia ról, śpiewać i tańczyć lansjera. Ale to już nie ich wina...

Dobra była **p. BRONOWSKA** w roli nieznośnej matki, a **p. ZASADZIANKA** zapowiada się ciekawie. W każdym razie jej Melania była bardziej interesująca, niż Melania **p. Żabczyńskiej.**

Starannie opracował rolę **p. ARNOLDT,** acz niewątpliwie o wiele więcej wydobyłby z niej np. p. Mroziński, którego brak napewno jeszcze wiele razy w teatrze naszym dotkliwie odczujemy. Nie widzimy dotychczas artysty, który mógłby go zastąpić, jeśli chodzi o przyrodzoną vis comica, w ostatnich latach znakomicie pogłębioną i kulturalnie stonowaną.

Natomiast słaby bardzo był **p. KOPCZEWSKI.** Nie potrafił nie tylko utrzymać się na poziomie całego przedstawienia, ale nawet nie umiał się dostosować do stylu widowiska.

Denerwował również **p. PIETRASZKIEWICZ** w roli Gawałeckiego. Szarża w jękaniu się była jakaś krzykliwa i nieznośna, trąciła głuchą prowincją. Tutaj wzorem może być **Julian Krzewiński.**

Wystawa oczywiście bogatsza w Warszawie, ale oprawa dekoracyjna **p. MACKIEWICZA** bardzo udana, a niektóre szczegóły drugiego obrazu (portret nieboszczyka męża na pierwszym planie) i szereg pomysłów w trzecim obrazie dystansowały stolicę.

Oprawa muzyczna **p. SYGIETYŃSKIEGO** doskonała i nadzwyczaj zabawna. Wykonanie jej w Łodzi mierne.

Całość ma zapewnione powodzenie.

G. Was.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 50134

75.000 zł. — 16011

50.000 zł. — 107021

15.000 zł. — 121588 129365

10.000 zł. — 123510 180705

5.000 zł. — 22552 48762 77849 77859 119473.

2.000 zł. — 22466 30889 31839 33188 33427 56916 70024 70130 78841 93293 114006 122100 122611 128637 132049 158067 174116 183754 194723 194685.

1.000 zł. — 4052 6198 18676 21524 28141 36267 39472 55549 61312 73383 74969 73645 74331 74968 79362 88920 89913 90973 93258 100620 101257 104716 104754 108177 117604 119445 126984 151511 155215 170210 175550 183051 191420 193748.

Po 200 zł.

10 233 96 306 491 668 94 945 1005 110 303 62 495 526 40 780 854 947 2132 230 41 464 87 525 69 98 725 880 3029 203 485 513 764 68 4071 186 336 446 551 726 5011 34 248 361 696 919 6147 287 362 481 587 89 830 88 7043 126 94 212 43 477 790 94 805 8111 81 220 33 378 685 908 9001 171 227 303 496 594 766 979 94.

10002 3 19 153 76 45 259 338 64 485 569 808 11081 216 28 33 62 640 807 90 911 12036 108 59 252 73 435 501 36 83 674 76 900 95 131117 92 419 14109 20 213 71 356 426 601 12 820 33 900 15015 195 228 506 20 855 16031 190 264 96 338 79 666 843 17098 163 381 413 632 80 18097 256 340 88 488 510 50 76 77 757 841 59 914 19030 84 92 169 220 603 709.

20085 185 201 76 704 907 9 21061 85 410 641 87 775 22427 664 96 896 972 95 23177 231 390 518 643 754 969 24074 164 77 345 72 519 640 2 791 812 30 928 25108 40 231 446 76 858 26031 300 90 422 519 43 67 92 936 27127 84 287 369 445 73 544 638 28110 96 295 309 202 406 806 744 99 879 29194 344 483 512 56 77 934.

30064 84 106 29 57 212 13 397 492 694 784 882 31288 545 83 631 721 919 21 51 32156 289 311 46 79 537 704 45 33122 225 52 89 95 426 90 722 34004 66 133 469 78 528 634 951 35129 50 214 484 5 36019 184 236 305 55 96 408 72 531 3 612 821 69 920 37085 91 158 645 892 940 82 38026 125 67 73 294 301 404 560 629 45 830 913 39140 337 452 635 42 754 900 33 51 92.

40158 288 358 405 560 788 41174 629 789 810 977 95 42135 79 360 547 654 55 924 54 43028 94 389 462 74 535 44029 175 229 328 545 718 84 852 982 45108 31 62 8 658 763 867 80 928 46034 146 208 396 615 865 83 911 47140 218 43 44 89 325 43 420 829 98 48088 148 54 304 3 39 442 574 807 49082 116 71 205 34 85 572 821 60 911 44 5.

50454 538 647 781 848 963 79 51045 7 460 88 96 912 52003 239 53 352 415 92 609 54 61 783 871 53030 50 75 195 6 239 790 810 22 950 54004 19 30 106 95 287 769 813 33 55022 33 220 505 684 719 35 56039 474 586 704 57036 67 105 419 581 633 58 915 58057 232 47 382 727 37 823 59001 179 85 228 68 73 333 405 21 48 61 680 791.

60228 69 362 445 530 603 66 743 85 899 920 65 61295 392 448 71 572 838 62005 41 70 292 446 75 501 655 68 712 814 999 63069 183 421 73 5 652 898 64187 288 95 366 438 634 851 83 93 5 65313 65 487 520 53 5 618 812 935 66131 432 651 93 814 22 924 91 67273 384 591 203 93 68136 248 64 93 309 64 424 31 87 603 718 83 69113 58 345 531 702 42 943 67.

70390 451 516 80 641 774 99 820 95 71159 420 61561 738 918 72165 380 494 511 660 73043 98 151 263 441 509 620 742 874 74078 194 336 515 621 872 75021 265 371 403 548 655 708 899 76013 462 641 777 874 78 942 85 77001 166 294 318 68 447 620 716 27 96 78907 77 254 338 48 443 655 7 787 79081 141 383 427 52 77 99 774 827.

80011 258 74 89 399 412 539 764 919 22 81043 198 264 401 518 23 632 996 82001 56 93 229 80 482 506 838 927 83212 66 432 40 524 700 28 75 912 84084 104 11 16 84 485 559 59 654 83 796 85155 362 411 15 578 635 835 86014 458 77 529 809 26 948 87050 164 281 309 473 877 90 88174 84 297 660 897 89321 53 585 87 687 903 36

90028 146 9 72 233 423 787 833 940 66 91016 55 114 268 663 92045 124 242 9 453 667 737 93310 490 616 30 839 61 77 951 81 94083 389 622 715 834 926 81 95076 104 309 520 96 664 775 893 930 96065 94 8 112 219 491 652 727 53 97104 85 539 784 886 917 66 98087 100 288 379 441 587 739 896 909 86 99121 644 842.

100363 7 420 613 918 25 43 101031 58 144 212 86 334 64 86 991 102024 67 180 359 421 621 44 851 63 918 103029 86 325 9 553 5 632 712 805 104045 50 60 112 302 629 862 79 901 3 105214 336 44 741 74 891 106017 243 72 405 16 834 107011 176 359 594 634 837 108162 224 62 9 864 988 109180 326 586 610 67 78 813.

110091 184 489 111090 10 311 459 570 622 4 797 112027 56 151 411 660 843 113040 5 126 292 499 509 13 35 729 36 818 54 96 114109 264 76 406 7 626 78 736 66 824 901 115029 74 163 474 509 99 755 847 959 87 116023 103 56 74 325 35 75 478 517 604 13 117126 95 366 449 566 644 92 839 60 118145 92 4 331 700 84 899 958 119041 66 466 87 754 76.

120048 83 258 69 661 95 777 121152 224 70 377 673 774 6 122289 469 516 612 80 777 860 72 123068 224 448 643 87 754 875 88 124106 382 434 563 944 125002 176 375 432 55 515 83 601 816 69 126017 137 281 331 79 509 40 781 867 9 981 127117 217 512 45 696 849 128066 170 299 498 688 785 804 17 84 988 97 129038 159 63 99 410 563 652 9 720 949.

130013 40 205 421 535 131067 216 51 65 355 689 885 971 132007 118 219 617 829 133027 517 620 716 807 27 134019 84 249 53 309 518 747 135279 437 44 64 538 627 716 811 58 136200 23 50 3 326 562 9 928 137002 146 266 259 588 652 857 81 138104 302 97 868 139149 69 97 499 548 721 39 99 917 79

140115 47 259 78 479 677 776 956 91 141054 80 420 833 965 142287 318 49 599 631 969 143141 88 540 144090 320 430 750 145160 433 579 789 91 95 97 817 48 146143 77 217 68 348 502 92 719 31 147002 96 129 78 365 430 604 701 15 925 148171 94 7 243 313 559 831 55 912 149516 630.

150002 131 326 76 499 512 706 944 151102 442 85 611 45 92 803 10 54 152313 21 473 565 856 8 153199 243 456 572 89 614 154139 270 344 406 678 730 40 876 155004 14 119 47 58 204 12 602 752 970 8 156085 368 453 547 60 76 717 157076 150 72 201 89 537 65 72 685 708 972 93 158071 158 85 336 433 86 506 627 159049 385 948 69.

160222 436 60 78 771 908 24 45 161093 150 241 584 661 871 908 92 162111 289 316 51 530 773 881 163215 637 924 164360 411 61 630 745 70 165023 42 77 215 359 569 81 620 59 870 1 166630 816 963 167000 88 204 335 95 562 84 677 717 26 168284 361 82 663 838 169382 518 96 653 720.

170176 588 612 785 811 903 34 171015 53 267 73 341 59 430 535 648 720 3 820 30 172101 336 566 80 680 173002 270 329 58 454 582 640 789 825 174168 246 361 476 517 612 774 875 175089 226 489 665 70 772 880 176078 134 222 404 73 654 713 20 61 87 821 177011 29 121 36 268 375 88 765 841 75 953 81 178025 55 70 8 23 960 179141 94 296 388 403 58.

180445 560 716 881 181055 102 377 88 93 584 695 720 965 76 182075 147 75 203 490 536 620 738 183094 203 96 340 97 437 549 757 97 924 184145 203 78 32 185101 690 937 43 84 186321 541 936 79 187019 108 341 974 84 188147 359 806 70 1 958 17 189063 521 80 663 788 844.

190071 318 419 90 669 781 91 869 908 191191 328 32 673 737 47 54 883 192075 94 324 408 776 94 807 33 193141 85 273 638 739 881 87 194273 501 31 68 74 746 901 65.

CIĄGNIENIE DRUGIE

20.000 zł. — 94727

15.000 zł. — 147983

5.000 zł. — 47313 67662 63452 68886 179232 186377

2.000 zł. — 4991 6768 13719 17233 19378 25863 21186 35524 35625 51879 71887 73467 116524 117177 119097 166353 178037 189044.

1.000 zł. — 6097 10236 15332 32678 40732 53682 53608 53661 53985 60670 69794 74726 85012 85317 89465 101212 119316 128812 131427 133381 136903 139581 165156 175433 184568 186436 191840.

Po 200 zł.

199 270 523 90 673 1094 117 242 99 323 425 692 785 991 2172 309 519 726 3023 49 177 95 235 465 562 739 56 76 833 4188 273 93 5143 302 421 548 676 6010 30 291 411 699 713 16 53 99 824 7231 42 449 97 605 20 822 8202 93 656 9108 316 63 781 902.

10162 531 696 942 11413 64 864 980 12169 391 756 13042 95 416 34 62673 858 1400 272 413 529 41 15008 204 354 528 99 16034 303 34 36 509 638 17011 52 706 18053 487 19361 637.

20170 269 21227 838 22788 935 23106 232 316 519 951 24414 508 668 776 955 25255 98 396 458 552 67 607 771 827 84 26063 141 445 588 889 926 27035 208 30 393 413 797 836 28021 148 29006 506 673 708 69.

30110 687 31341 564 962 84 32455 33246 787 34002 30911 35079 231 351 426 48 719 868 93 36662 711 90 37026 77 412 525 612 885 89 977 38162 76 516 24 659 769 841 939 39112 738 918 40023 81 162 559 638 41373 441 721 886 42448 65 705 43061 678 44205 32 466 45651 858 46395 498 638 851 900 47059 693 971 48045 975 49044 660.

50040 53 73 548 856 51577 601 47 779 970 79 98 52032 220 539 910 53163 491 54055 630 848 90 835 38 55181 765 968 56158 70 420 578 814 66 909 57907 5822 401 655 935 59638 831 938 74 96.

60042 248 460 61101 393 409 575 990 62066 89 313 603 752 63054 173 307 98 456 59 515 628 786 852 87 947 64656 939 65008 167 234 392 524 924 66659 67010 226 558 652 920 68 68143 201 372 69168 304 836 38.

70179 278 506 98 622 924 71005 50 72012 27 490 794 888 73032 64 120 37 639 74163 777 944 75266 82 343 97 638 893 76190 77299 496 506 13 760 880 78201 8 541 647 730 86 833 94 79209 97 671 907.

80025 511 708 45 81510 78 82005 373 720 850 920 83271 439 521 920 32 87 84107 391 801 21 84 964 85037 75 158 436 741 86008 242 326 526 59 756 87308 568 669 886 88799 906 192 37 516 80 769 808.

90059 150 391 744 57 884 95 996 91075 82 87 94 160 409 747 81 887 92234 352 444 505 756 93037 94383 482 936 95242 79 98 382 466 531 727 89 933 96023 176 485 882 97246 619 977 98221 53 55 60 323 720 947 99023 303 555 653 749.

100385 101 332 537 102849 103135 362 733 70 917 104122 228 340 417 552 936 46 105205 49 376 854 995 106007 329 543 682 770 107315 96 696 88 709 108126 31 292 389 912 109021 26 150 450 567 848.

110001 223 111062 97 114 279 543 729 879 112045 156 311 438 847 113453 77 622 73 719 812 936 114297 336 595 115086 190 305 589 618 830 116134 495 582 627 117062 47 131 748 118382 775 119059 190 277 329 43 649.

120214 663 121084 693 122010 158 61 247 651 123134 635 770 124041 916 833 125216 501 636 126609 942 127234 451 625 921 34 128057 624 129192 528 91 858.

130165 270 334 52 79 842 131347 520 673 750 94 132050 304 784 954 133013 108 97 434 510 639 839 134060 97 543 798 135217 340 412 43 960 136183 329 469 828 917 137047 52 113 37 251 365 468 964 138420 578 81 860 139240 422 529 661 68 784.

140117 544 646 709 141213 536 624 717 67 905 142380 700 32 143145 259 317 498 850 144938 64 145208 956 146133 256 326 47 618 701 20 98 942 147762 808 904 14 63 148208 352 534 774 852 974 149337.

150593 677 744 151711 152112 282 510 23 940 153534 56 872 154279 433 693 155169 252 418 505 27 600 886 990 156227 606 66 859 157119 200 33 534 54 920 45 158156 748 159091 154 286 333 486.

160044 265 161795 162191 681 163654 47 969 164142 70 653 730 49 958 73 165057 167 306 433 504 610 749 97 924 166078 166 263 300 581 691 935 167351 803 986 168297 452 521 636 834 41 169102 628 722 851 972.

171576 985 172181 226 359 761 87 917 173043 99 568 533 69 794 17454 671 865 76 175061 296 500 17 86 66 982 176056 174 497 679 943 97 17702 284 399 667 818 59 912 178111 95 179126 665 76 865.

180390 450 77 659 795 181068 795 181068 113 113 265 593 802 182290 467 183017 394 509 768 184020 259 315 483 185158 479 186005 156 594 697 187034 164 188218 41 55 310 529 189346 402 835.

190409 76 570 710 96 915 191133 89 956 57 192550 682 193350 552 194347 627 99 823 88 909 86.

CIĄGNIENE TRZECIE

Po 200 zł.

27 150 340 750 1233 423 884 2091 3058 194 592 749 909 4319 5458 546 835 75 6329 430 827 7105 200 8148 89 300 9115 244 324 593 793.

10020 399 542 660 11179 259 785 12270 13104 726 803 14848 964 15561 717 55 61 985 16007 166 678 17116 717 898 18027 336 430 19116 491 881 904.

20078 126 43 969 21320 414 768 22018 82 166 89 419 87 23326 63 405 513 959 24036 98 165 226 35 333 77 502 838 25035 107 58 609 897 26249 505 60 956 27034 136 234 57 28337 91 436 777 904 29022 148 380 617 739.

30336 444 973 31004 205 13 472 74 32085 100 369 656 61 33138 326 574 676 804 34022 135 677 942 92 35096 130 296 328 446 851 36083 451 728 88 873 907 37012 625 891 38253 317 568 827 991 39305 31 502 978

40488 856 985 41080 92 420 94 42189 371 682 881 43060 72 277 966 44069 84 191 572 45707 885 932 46417 525 35 828 47000 146 94 404 554 66 848 985 97 48002 156 405 81 501 852 49104 391

50190 51112 608 825 52136 378 991 53130 215 305 425 75 54752 898 55292 453 646 88 99 730 834 99 56542 910 57298 468 569 865 986 58043 161 662 966 68 59425 514 886

60065 401 515 662 704 61125 72 550 62467 94 575 677 63599 723 24 816 64425 507 710 34 65201 883 66026 568 725 42 911 67104 560 715 54 68151 270 478 778 69024 79 353 55 686 986

70208 402 59 713 967 71216 503 719 907 20 72248 824 969 73125 67 281 374 447 925 99 74239 726 865 75115 252 347 444 80 727 839 61 967 76100 713 919 77153 296 348 485 515 78203 27 35 723 79235 90 399

80054 114 409 650 81045 49 965 82517 764 834 83045 287 809 956 84121 346 743 56 863 85134 66 371 489 540 820 86546 629 87182 201 38 368 531 666 88237 304 586 89134 659

90395 492 642 91083 531 882 908 47 80 92353 468 523 729 812 13 968 93020 635 729 924 94078 399 743 64 900 93024 57 974 96119 361 75 585 97007 275 412 35 98529 790 99225 323 422 23 71 861 901

100271 493 101523 690 102261 439 653 911 28 92 103024 224 436 511 5 71 865 104022 33 83 140 609 21 965 105507 107948 108885 942 109230 539 64 614 729

110164 724 11192 851 82 935 112105 246 403 976 113080 281 320 69 480 78 819 924 114116 22 98 267 93 396 547 99 923 115008 685 714 63 804 61 116311 52 504 620 117838 956 118513 753 971 81 119497 718

120056 90 255 70 321 424 516 121000 477 972 122480 904 124012 32 574 125063 324 547 640 848 904 126300 957 12777 869 128216 17 53 94 554 64 679 129001 378 592 660

130170 755 131529 983 132177 213 75 337 479 579 656 133479 791 134080 721 830 98 135013 359 512 636 136405 831 973 137004 147 336 978 138612 905 139060 147 464 879

140452 534 141084 206 453 408 664 66 858 69 142446 143207 353 84 85 687 708 848 56 979 144220 317 30 452 600 145750 916 52 146016 213 395 456 66 580 147047 158 148242 392 989 97 149015 469

150151 84 92 370 537 740 151763 971 152617 153182 252 58 844 66 155400 533 861 156622 779 811 954 97 157272 379 411 816 920 158085 363 599 868 932 35 159196 281 309 497 642 772 896

160045 161359 906 162375 493 614 800 913 39 78 163085 225 85 561 645 788 164121 24 517 165037 193 365 678 977 167315 421 649 786 871 168368 730 169327 592 700

170276 334 476 610 17137 74 780 851 171337 74 780 851 172015 478 519 173016 690 174787 175002 44 217 87 461 500 176423 800 171809 178350 509 747 179407 627 960 181159 255 474 746 965

182789 812 902 62 183186 253 725 184528 185122 431 658 733 874 186374 671 949 86 187114 252 392 643 751 65 188065 130 32 530 189078 349 589 872 991

190310 459 509 995 191330 592 795 875 192149 214 341 809 58 193300 527 709 194068 247 343

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI

„Jadzia wdowa" w przeróbce Tuwima grana jest codziennie o godz. 20.30.

TEATR KAMERALNY

Dziś z powodu próby generalnej teatr nieczynny.

Jutro — przygotowywana pod kierunkiem reżyserskim dyr. Hugona Morycińskiego — kapitalna „Szklanka wody" Eugeniusza Scribe'a.

TEATR POPULARNY

Dziś i jutro o godz. 20.15 zespół łódzkich teatrów miejskich gra w teatrze Popularnym komedię Stefana Kiedrzyńskiego „Ten stary wariat" w reżyserii S. Wrońskiego.

„JADZIA WDOWA" na LOPP.

W czwartek, dnia 23 b. m. o godz. 20,30 w teatrze Polskim przy ul. Śródmiejskiej 15, dana będzie ciesząca się niebywałem powodzeniem komedia muzyczna p. t. „Jadzia - wdowa".

Dochód przeznaczony został na rzecz LOPP przy niepodwyższonych cenach biletów.

Aktualne wstawki propagandowe LOPP pióra Wiktora Budzyńskiego urozmaicą tę świetną komedię.

Pozostałe bilety do nabycia w sklepie LOPP, ul. Piotrkowska 149, a w dniu przedstawienia w kasie teatru.

„DI IDISZE BANDE"

Dziś o godz. 21-ej w filharmonii występ zespołu „Di Idisze Bande" w programie p. t. „Geszosn un Getrofen" z udziałem Chany Grosberg, Lili Liliany, Malwiny Rappel, Zysze Kaca, Dawida Ledermana, Leo Libgolda i Ajzyka Rotmana.

LENI RIEFENSTAHL W NIEŁASCE

Tegoroczny „Dzień partyjny" w Norymberdze zostanie podobnie jak i poprzednie zjazdy, sfilmowany. W roku bieżącym jednak nakręcenie filmu nie będzie powierzone Leni Riefenstahl, która filmowała corocznie zjazdy partyjne w Norymberdze i Olimpiadę, lecz Hermanowi Stöss.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

6.18 Gimnastyka i muzyka z płyt.

11.15 Przyjaciele — opowiadanie.

11.40 Mischa Elman (płyty).

12.25 Koncert orkiestry filharmonii warszawskiej z Ciechocinka.

13.55 Piosenki na szerokim świecie (płyty).

15.00 „Życie szkolne" — opowiadanie dla dzieci.

15.15 Piosenki dla dzieci.

16.00 „Z mojego warsztatu" — szkic literacki Jana Wiktora.

16.15 Pieśni górnośląskie w wyk. chóru męskiego.

16.45 „Wydarzenia morskie w Hiszpanii" — felieton.

17.00 Stan Golestran: Kwartet Asdur.

17.30 Piosenki w wyk. zespołu wokalnego „Te 4".

17.50 „Samochód i jego silnik" — pogadanka.

18.00 Chwila biura studiów.

18.10 Pogadanka społeczna p. t. „Przykre doświadczenie".

18.25 Wiedeń w muzyce fortepianowej (płyty).

18.50 Pogadanka aktualna.

19.00 Czterech indyjskich piewców miłości (płyty).

19.10 „Włókiennicza Łódź na progu jesieni" — pogadanka.

19.20 „Babie lato" — audycja.

20.00 „Opowieści króla cyganów" — audycja słowno - muzyczna.

21.00 Koncert szopenowski w wyk. Szpinalskiego.

21.45 „Rodzice i dzieci" — obrazek

22.00 Muzyka taneczna.

23.00 Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (342)

20.00 Utwory J. S. Bacha (Suita D-dur, Koncert D-moll na 2 skrzypiec i smyczki, Koncert A-moll na skrzypce, flet, fortepian i smyczki, Koncert brandenburski G-dur

WIEDEŃ (507)

19.25 Uwertura „Ifigenia w Aulidzie" Glucka, Wariacje koncertowe na fortepian na lewą rękę Beethovena, Sinfonia domestica R. Straussa

KALUNDBORG (1250)

21.15 Suita bajkowa Ravela, Suita na smyczki Nielsena i Uwertura „Karnawał" Dworzaka

22.20 Recital skrzypcowy (Romans Faure'a i Sonata Debussy'ego)

PARYŻ (1648)

20.30 „Hamlet" — opera Thomasa

STRASSBURG (349)

20.30 Symfonia jowiszowa Mozarta Koncert skrzypcowy Hahna, Suita Berga

SZTUTGART (523)

00.00 Koncert skrzypcowy D-dur i Aria Mozarta, Wariacje orkiestrowe Regera

SZTOKHOLM (426)

20.00 „Orfeusz i Eurydyka" — opera Glucka

Ż. T. K.

Łódź, Piotrkowska 101, tel. 121-53.

3-dniowa wycieczka w Zachodnie Beskidy (Ustroń, Wisła).

W dniach od 25 do 29 b. m. odbędzie się powtórnie wycieczka w Zachodnie Beskidy **(Biskid Śląski).** Uczestnicy zwiedzą popularne miejscowości, jak: Wisłę i Ustroń i odbędą turystyczny spacer po uroczych zakątkach górskich zarówno po polskiej jak i po czeskiej stronie. Wycieczka wyruszy w sobotę, dnia 25 b. m. w godzinach wieczorowych. Zapisy do 24 b. m.

Miejscowe wycieczki:

1. 25 b. m. — Browar K. Anstadta. Zbiórka 8.15 rano.

2. 28 b. m. Tartak M. Jakubowicz, sp. akc. Zbiórka godz. 12-a.

HERBATKA TOWARZYSKA.

We wtorek, dnia 28 b. m. odbędzie się herbatka towarzyska.

Początek o godz. 17-ej. Wstęp dla członków i zaproszonych gości.

Sekretariat wydaje swoim członkom legitymacje, uprawniające do korzystania z ulgowych biletów turystycznych na 1000 i 2000 klm.

Informacje i zapisy w sekretariacie codziennie, prócz niedziel, od godz. 18 — 22-ej: Piotrkowska nr. 101, tel. 121-53.

Wolanow stale wzbogaca!

Wygrana **Zł. 15.000.-** na Nr. 147986

padła wczoraj

u WOLANOWA

Piotrkowska 11 i 72.

GŁOS SPORTOWY

Łódź, dnia 22 września 1937 r.

Dwa mecze o mistrzostwo klasy A przełożone

W wyznaczonych uprzednio na niedzielę 26 b. m. meczach piłkarskich o mistrzostwo łódzkiej klasy A zaszła zmiana, gdyż ŁOZPN odwołał dwa mecze: UT — WKS i LTSG — Sokół (Zgierz).

Odwołanie tych meczów nastąpiło naskutek prośby UT. który z okazji jubileuszu swego 40-lecia organizuje, jak już podawaliśmy, na własnym boisku przy ul. Wodnej jubileuszowy turniej piłkarski, w którym prócz drużyny jubilata wezmą udział zespoły ŁKS-u, ŁTSG i WKS-u.

Mecz piłkarski Łódź—Poznań w dn. 10 października

Jeszcze w tym sezonie reprezentacja piłkarska Łodzi rozegra mecz międzymiastowy z Poznaniem. Poznański OZPN zwrócił się bowiem do Łodzi z propozycją rozegrania meczu międzymiastowego 10 października i zarząd związku łódzkiego propozycję tę na swym poniedziałkowym posiedzeniu zaakceptował.

W związku z meczem z Poznaniem mecze A-klasowe o mistrzostwo w dniu 10 października nie odbędą się.

Zestawienie par na mecz Hakoah—Wima

W niedzielę 26 b. m. drużyna bokserska Hakoahu rozegra o godz. 17-ej w sali filharmonii swój pierwszy mecz o mistrzostwo drużynowe okręgu.

Hakoah przygotował się do mistrzostw b. starannie i wystąpi w niedzielę w meczu z Wimą w następującym składzie: (od wagi muszej do ciężkiej): Rossman, Tauber, Fagot, Białystok (Zylberberg), Wdowiński Jabłoński, Stahl i Blibaum.

Wima przeciwstawi drużynę, złożoną z następujących zawodników: Błasiński Celmer. Madej, Kasznia, Sawiński, Owczarek, Kostrzewa i Kłodas..

Ciekawie zapowiadają się walki: Fagot — Madej, Blibaum — Kłodas i in.

Reprezentacja Łodzi na mecze z Warszawą w szczypiorniaku i hazenie

W dniu wczorajszym kapitan związkowy ŁOZPR ustalił reprezentacje naszego miasta w hazenie i szczypiorniaku na mecze z Warszawą. Reprezentacje te przedstawiają się następująco:

Hazena: Zelżanka I, Ciehomska (HKS), Kacperska, Filipiakówna, Janicka (IKP), Zelżanka II (HKS), Gruszczyńska (IKP). Rezerwowe. Ozdobianka, Głażewska (IKP), Latkówna (HKS). Nie wiadomo dlaczego jedna z najlepszych hazenistek polskich Głażewska została wyznaczona jako rezerwowa.

Szczypiorniak: Kot (Tur), Kowalczyk, Koch, Raczyński (ŁKS), Żurawlow, Dewiński (Tur), Bujnowicz, Grubert, Załęski, Jacobi, Witek (ŁKS) Rezerwa: Kowaliński (Zjednoczone), Owczarek i Mielczarek (IKP), Retz (Zjedn.) i Kusto (Tur).

Oba mecze odbędą się w niedzielę 26 b. m na stadionie ŁKS-u, przyczym mecz w hazenę rozpocznie się o godz. 11-ej, zaś w szczypiorniaka o godz. 12-ej w poł. Mecze odbywać się będą o nagrodę prezydenta m. Łodzi Godlewskiego (hazena) i nagrodę prezydenta m. st. Warszawy Starzyńskiego (szczypiorniak) po raz drugi z rzędu.

Ciekawe, że wyniki obu pierwszych meczów rozegranych ub. roku w Warszawie były remisowe. Nagrody, są to b. ładne i wartościowe puchary.

Niezrozumiałe pociągnięcia P.Z.P.N.-u

Mecz z Jugosławią odbędzie się w Warszawie, a z Łotwą w... Katowicach. -- Decyzje te mogą wywołać nowy konflikt prowincji z centralą. — Zdyskwalifikowani działacze śląscy — odwieszeni, za wyjątkiem jednego

Jeszcze w niedzielę, prezes P. Z. P. N-u płk. Glabisz zapewnił oficjalnie, że mecz o mistrzostwo świata Polska — Jugosławia odbędzie się w Katowicach. W poniedziałek na posiedzeniu zarządu PZPN. zapadła uchwała, aby **zgodnie z życzeniem Jugosławii, przenieść mecz z Katowic do Warszawy, natomiast mecz z Łotwą, który przypada na ten sam dzień 10 października, z uwagi na słabą frekwencję widzów w Wilnie (?) przenieść do Katowic.**

Jeżeli PZPN. to zrobił w porozumieniu z okręgami: śląskim i wileńskim, to żadnych zastrzeżeń mieć nie można, natomiast jeżeli tego porozumienia nie ma, to kto wie, czy decyzja ta nie będzie powodem nowego konfliktu prowincji z władzą centralną. Śląsk będzie z pewnością zaskoczony, w dwadzieścia cztery godziny po „zawarciu pokoju", polityką PZPN. Na Śląsku frekwencja może być nawet większa niż w Warszawie, przypomnijmy chociażby 25 tys. widzów na meczu mistrzowskim AKS. — Ruch, a mecz o mistrzostwo świata miałby tam, jak zresztą w każdym innym mieście, murowane powodzenie. Mecz z Łotwą odebrano Wilnu i przeniesiono do Katowic, gdzie nadzieje na większą frekwencję muszą zawieść, bo Łotwa nie jest przeciwnikiem atrakcyjnym. Jeżeli, powtarzamy, nie było porozumienia, to protestować będzie zarówno Wilno jak i Katowice i meczu z Łotwą nie urządzą na Śląsku.

Jako przedmecz zawodów z Jugosławią, odbędzie się półfinałowe spotkanie o puchar Polski: Warszawa — Śląsk, zaś w Katowicach, przed meczem z Łotwą przewidziany jest drugi półfinał o mistrzostwo Polski juniorów: Wisła (Kraków) — K. P. W. (Poznań).

Składy na mecze z Jugosławią i Łotwą, ustali p. Kałuża w ciągu dnia jutrzejszego.

Przeglądem sił przed meczami na dwa fronty będzie mecz dwóch teamów, w przyszłą środę, t. j. 29 b. m. w Krakowie.

Jako sędziów na mecze: warszawski i śląski zaproponował PZPN. — Jugosławii, jednego z trzech: francuza Leclerqua, szweda Ekloefa i niemca Pettersa, wszystkich znanych już w Polsce, a Łotwie, również jednego z trzech: rumuna Xifando, duńczyka Ulricha oraz jugosłowianina Popovica, również znanych nam z prowadzenia meczów międzypaństwowych naszej reprezentacji.

Jednocześnie na tym samym posiedzeniu, postanowił PZPN., że mecz Szwajcarja — Polska rozegrany zostanie definitywnie w dniu 13 marca w Szwajcarii. Również został zatwierdzony mecz z Niemcami na dzień 18 września 1938 roku w Niemczech. Tego samego dnia drugi garnitur polski rozegra w kraju mecz rewanżowy z Bułgarią.

Poza tym w roku przyszłym przewidziane są jeszcze dwa mecze w Polsce, we wrześniu z Norwegią i w październiku z Danią, oraz rewanż z Jugosławią w dniu 6 kwietnia w Belgradzie.

Postanowiono również, że Polska nie weźmie udziału w Pucharze Słowiańskim, który zamierzali zorganizować bułgarzy, a to ze względu na nieutrzymywanie stosunków sportowych z Czechosłowacją.

Wreszcie, zarząd PZPN. postanowił, zgodnie z zapowiedzią płk. Glabisza na walnym zebraniu śląskiego OZPN. odwiesić wszystkich zdyskwalifikowanych działaczów za wyjątkiem p. Tygielskiego, przeciwko któremu jest prowadzone dochodzenie w innej sprawie.

Na tym zakończyło się to ciekawe zebranie.

Trzecia porażka bokserów

Karlsruhe zwycięża Łódź 11:5!

KARLSRUHE, 21 września.— (Tel. wł. „Głosu Porannego") — Czym dalej, tym gorzej — można powiedzieć o łódzkich bokserach.

Trzeci mecz w Niemczech, reprezentacja Łodzi przegrała z ósemką Karlsruhe, w sposób przykry (5:11) i zasłaniający dobre wrażenie ze Sztuttgartu. ZA WYJĄTKIEM PISARSKIEGO, KTÓRY W PIĘKNYM STYLU WYGRAŁ Z MIETSCHKEM I AUGUSTOWICZA, KTÓRY ZEBRAŁ BRAWA, ZA PORYWAJĄCĄ WALKĘ I CZĘŚCIOWO BARTOSIAKA, KTÓRY WYWALCZYŁ PUNKT, RESZTA ZAWIODŁA PRZYKRO, NIEKTÓRZY KOMPROMITUJĄCO. CELMER PRZEGRAŁ W DRUGIEJ RUNDZIE PRZEZ K. O., KASZNIA PODZIELIŁ JEGO LOS, WRESZCIE KŁODAS, ZAWODNIK BEZ SERCA DO WALKI, PODDAŁ SIĘ RÓWNIEŻ W DRUGIEJ RUNDZIE.

Tak więc, wszyscy trzej zawodnicy Wimy przegrali przedwcześnie, a że przeciwnicy ich nie byli groźni, świadczy to, że Kasznia, który został wyliczony, miał w pierwszej rundzie swego przeciwnika Hettla dwukrotnie na deskach.

Pietrzakowi zabrakło trzeciej rundy, przez dwie pierwsze był zupełnie równy.

Usielski, choć przegrał, pozostał korzystne wrażenie, stoczył bowiem walkę bardzo zaciętą.

Na widowni zebrało się ponad 3 tys. osób, z czego organizatorzy byli bardzo zadowoleni.

Po przemówieniach i wymianie upominków, w pierwszej parze Usielski przegrał nieznacznie do Birga.

W koguciej, niespodzianka, i to dość przykra, gdyż Celmer rozpoczął dobrze, przegrał jednak ostatecznie w drugiej rundzie k. o. z Stetterem, który w r. ub. walczył w Łodzi z Bartniakiem.

W piórkowej Augustowicz po ładnej walce zwyciężył wysoko Millera.

W lekkiej, Kasznia w drugiej rundzie zostaje wyliczony.

W półśredniej Bartosiak stoczył bardzo dobrą walkę z Wurthem, który był lepszy w zwarciu. Łodzianin zbierał punkty lewymi prostymi, które dobrze wychodziły.

Oczekiwana ze słusznym zainteresowaniem walka Pisarskiego z Mitschkem, stała na wysokim poziomie. Przez dwie rundy przewaga łodzianina była nieznaczna, gdyż rezerwował sobie siły na trzecią. Istotnie w trzeciej policjant berliński masę zainkasował i choć Pisarski otrzymał napomnienie to jednak wygrał pewnie.

W półciężkiej Pietrzak miał dwie rundy równe, w trzeciej Bolz nieznacznie przeważał i wygrał.

W ciężkiej, Kłodas w drugiej rundzie poddał się, tłomacząc się, kontuzją ręki. Wyglądało to jednak na markierowanie.

Ogólny wynik 11:5 dla Karlsruhe.

Wynik ten zaszczytu nam nie przynosi.

Ekspedycja łódzka opuszcza jutro w południe Karlsruhe i zgodnie z zapowiedzią, przybędzie pojutrze rano do Łodzi.

Słynny zespół Bukha w Łodzi

Dziś na stadionie ŁKS-u, oklaskiwać będziemy najlepszych gimnastyków świata

Łódź gości dziś niezwykłych gości: słynny duński zespół gimnastyczny Nielsa Bukha.

Bukh jest twórcą najnowocześniejszego systemu gimnastycznego. Wybitni znawcy w. f. stwierdzają, że system gimnastyczny duńczyka jest najlepszą zaprawą zarówno dla lekkoatletów, atletów, wioślarzy, piłkarzy, narciarzy i tenisistów.

Program ćwiczeń ułożony przez Bukha składa się z dwuch części: t. zw. gimnastyki prymitywnej (skłonów, przysiadów, ćwiczeń grzbietu, żołądka itp.) oraz ćwiczeń zrecznościowych i skoków.

Dotychczasowe podróże zagraniczne zespołu Bukha spotykały się z entuzjastycznym przyjęciem. Liczba widzów dochodziła na niektórych popisach do 70 tysięcy!!!

Wielki sukces gimnastycy duńscy odnieśli również na olimpiadzie berlińskiej. Pokaz ich nagrodzony został huraganem oklasków. Szczególniej oklaskiwano moment gdy dwudziestu gimnastyków jednocześnie wykonywało w zawrotnym tempie podwójne salta.

Zespół Bukha, jaki przyjechał do Polski, jest niemal identyczny z zespołem, który produkował się na olimpiadzie.— W skład jego wejdzie 13 mężczyzn i 13 kobiet oraz chorążowie.

Pokaz rozpocznie się na stadionie ŁKS o godz. 16 i trwać będzie bez przerwy dzie godziny.

Program przewiduje: odśpiewanie narodowego hymnu duńskiego, gimnastyka prymitywna w wykonaniu mężczyzn i kobiet, gimnastyka sportowa i rytmiczna ze śpiewem zespołu kobiecego oraz ćwiczenia zręcznościowe i skoki zespołu męskiego.

Protektorat nad tournee Bukha objęli: minister Świętosławski, poseł Danii w Polsce min. Schou oraz polski komitet olimpijski.

Zaznaczyć należy, że Niels Bukh jest z pochodzenia chłopem i twórcą pierwszego w Danii uniwersytetu ludowego w miejscowości Ollerup, gdzie obecnie znajduje się największa w Danii kryta hala sportowa.

*

Pomimo dużych kosztów związanych ze sprowadzeniem słynnych gimnastyków duńskich, chcąc udostępnić piękne widowisko jaknajszerszym warstwom publiczności, a zwłaszcza młodzieży, ŁKS ustalił rewelacyjnie niskie ceny biletów: dla dziatwy i młodzieży szkolnej 25 gr., dla wszystkich innych 50 gr. miejsca stojące i 1 zł. siedzące.

Początek pokazów o godz. 16-ej.

P. Brodzka na 6 miejscu w raidzie automobilowym pań

We wtorek, dnia 21 b. m. komisja sportowa Automobilklubu Polskiego ogłosiła wyniki 7-go raidu pań AP.

W drugiej kategorii wozów, szóste miejsce zajęła p. Irena Brodzka (PTK. - Łódź)

W kilku wierszach:

— **CEGLIŃSKI uległ wypadkowi i jest potłuczony! Bramkarz ŁKS. śpiesząc się w niedzielę na dworzec, skoczył tak niezdarnie do tramwaju, że potykając się, rozbił zupełnie prawą nogę. Tym też tłomaczyć należy to, że w drugiej połowie zastąpił Cegińskiego Lewandowski.**

— **AT. „VORWAERTS" - KATOWICE, niemiecka drużyna szczypiorniaka bierze udział w jubileuszu 40-lecia U.-Touringu, w nadchodzącą niedzielę. —**

Pożegnalny start Walasiewiczówny

W Gdyni odbył się pożegnalny start Walasiewiczówny, która po zawodach opuściła Polskę, udając się na pokładzie m-s. „Batory" do Stanów Zjednoczonych.

Zawody wywołały ogromne zainteresowanie, gromadząc na stadionie ok. 3000 widzów. Wyniki notujemy: 100 mtr. — Walasiewiczów na 12.2 sek. Skok wdal — Walasiewiczówna 582 cm. Oszczep — Kwaśniewska 36,12 mtr. Wzwyż — Rostowska (Gdynia) 135 cm., 2. Kwaśniewska 130 cm.

Uwaga! Kluby!

Obwodowa komenda P. W. i W. F. 28 p. S. K. zawiadamia, że kluby i stowarzyszenia sportowe chcące uzyskać sale gimnastyczne do ćwiczeń w. f. na okres zimowy 1937-38 złożą zapotrzebowania do komendy obwodu P. W. w terminie do dnia 30 b. m. (ul. Kopernika nr. 21).

W zapotrzebowaniu należy podać dni, godziny i sale z jakich kluby i stowarzyszenia chciałyby korzystać.

Po wyżej wspomnianym terminie zapotrzebowania uwzględniane nie będą.

Zafiksować cenę bawełny?

Łódź obawia się dalszej baissy surowca

Ostatnie wyhania cen na światowych giełdach bawełnianych, wywołały w kołach łódzkiego przemysłu bawełnianego konsternację. Pomimo bowiem przypuszczeń, że cena bawełny, wskutek interwencji rządowej, ustali się na poziomie 9 cnt. za lbs, uległa ona po ogłoszeniu nowych danych szacunkowych dalszemu spadkowi.

Ponieważ jednak sezon zakupów bawełny już się rozpoczął — zwróciliśmy się do szeregu przemysłowców z zapytaniem: jak przemysł bawełniany zapatruje się na dalszy ruch cen surowej bawełny oraz w jaki sposób do nich się ustosunkowuje.

Zdaniem przemysłowców, szczególnie tych, którzy posiadają jeszcze zapasy droższej bawełny, należy zafiksować obecne ceny i na tej podstawie ustalić dalszą kalkulację. Zdaniem tych sfer, dalsza zniżka cen bawełny, jakkolwiek nie jest wykluczona, jest jednakże nieprawdopodobna. Kredytowanie zbiorów winno bowiem ustalić cenę bawełny na poziomie 9 cnt. za lbs., zaś kilkupunktowa zniżka może być przemijającą reakcją giełdy.

Gdyby miała nastąpić dalsza zniżka, byłaby ona minimalna. Natomiast zwyżka cen bawełny, która jest bardziej prawdopodobna byłaby o wiele silniejsza, ze względu na niepomyślne zbiory w niektórych krajach Ameryki Południowej (Argentyna), oraz ogólna sytuację polityczną na świecie. Fiksowanie więc obecnych cen da przemysłowi stosunkowo tanią bawełnę i zrekompensuje straty poniesione na poprzednich zakupach.

Rozbieżność opinii odnośnie sytuacji na rynku bawełny pozwala na wysunięcie również i tezy przeciwnej, że cena surowca tego nie tylko nie jest obecnie względnie ustalona, ale pewnem nawet jest, że nastąpią dalsze wahania w dół, wobec czego należy tylko zatwierdzić ceny, zostawiając zasadniczą cenę wolnej grze rynkowej.

Zdaniem tych kół, jest mało prawdopodobne, aby farmerzy poddali się kontroli rządowej, wskutek czego nie ma obawy, by ceny podniosły się powyżej 9 cnt. za lbs. Natomiast **dalszy spadek cen jest** bardziej możliwy, ponieważ Japonia, jako klient nie wchodzi obecnie w rachubę, zaś z drugiej strony sfery przemysłowe Anglii doradzają Rooseveltowi, by nie „śrubował" cen, gdyż z wysokich cen bawełny korzystają tylko inne kraje, które rozwijają się kosztem surowca amerykańskiego.

Jak więc widzimy zdania są w tym wypadku rozbieżne.

Dziesięć wagonów bawełny tureckiej

zakupił dotychczas łódzki przemysł włókienniczy

Jak już donosiliśmy, polsko-turecka umowa handlowa, podpisana niedawno w Warszawie, przewiduje również **eksport towarów włókienniczych do Turcji.**

W związku z tym niektóre firmy wysłały w swoim czasie kolekcję tkanin, celem zorientowania się w zapotrzebowaniu rynku.

Jakkolwiek firmy te nie otrzymały jeszcze definitywnej odpowiedzi na swoje oferty, to jednak według otrzymanych drogą prywatną wiadomości, eksport tkanin napotyka w Turcji **na poważne trudności,** a to ze względu na **rozbudowę własnego przemysłu włókienniczego.**

Nie jest wprawdzie wykluczone, iż niektóre przeszkody **dadzą się usunąć,** niemniej, zdaniem niektórych przemysłowców, eksport włókienniczy w poważniejszych rozmiarach nie **jest narazie przewidziany.**

Natomiast, jeżeli chodzi o wyroby hutnicze, to artykuły te cieszą się w Turcji znacznym powodzeniem i istnieje możliwość poważnego zwiększenia eksportu artykułów tych do Turcji.

Jeżeli chodzi o zakup bawełny w Turcji, to transakcje te idą narazie bardzo opornie. Według prowizorycznych danych Turcja posiada obecnie na sprzedaż **około 50 tys. bel, które mają być ulokowane w krajach kontrahenckich.**

Łódzki przemysł bawełniany **zakupił dotychczas zaledwie 10 wagonów bawełny tureckiej.** Nikły rozmiar transakcji bawełną turecką, spowodowany jest w pierwszym rzędzie tym, że bawełna ta jest **znacznie droższa i gorsza od amerykańskiej.**

Obecnie zaś po zniżce cen bawełny amerykańskiej, różnica w cenie **znacznie się zwiększyła,** tak, że nawet premiowanie bawełny tureckiej w formie zwalniania jej od przydziałów kontyngentowych, nie wpływa zachęcająco na popyt.

Koła importerskie są jednak zdania, iż chcąc utrzymać eksport nasz do Turcji, czynniki miarodajne skłonią przemysł łódzki do zakupienia odpowiedniej ilości tej bawełny.

Bawełna egipska

będzie również tańsza

W łódzkich kołach przemysłowych od dłuższego czasu wskazują na kształtowanie się tendencji dla bawełny egipskiej na giełdach w Aleksandrii i Liverpoolu. Tendencja bowiem dla bawełny egipskiej jest obecnie w przeciwieństwie do amerykańskiej mocniejsza, czego dowodem jest stała poprawa notowań.

Błędne byłoby jednak rozumowanie, iż cena bawełny egipskiej „oderwana" została od cen innej bawełny, bowiem obecne wyższe ceny **posiadają zgoła inne podłoże.**

Otóż przed nowymi zbiorami zaznaczyło się na rynku egipskim **zwiększone zapotrzebowanie na bawełnę,** co siłą rzeczy musiało **odbić się na notowaniach.**

W wyniku tego zwiększonego popytu transporty bawełny zakontraktowane zostały **na kilka miesięcy zgóry po wyższej cenie.** Obecne zaś notowania odnoszą się do tej bawełny, **która pochodzi jeszcze ze zbiorów zeszłorocznych.**

Natomiast, jak sygnalizują z Egiptu, **bawełna z nowych zbiorów będzie znacznie tańsza,** co zresztą zostanie ujawnione w notowaniach giełdowych po **załadowaniu bawełny ze starych zapasów.**

Nieznaczne wahania kursów

Na rynku walorów kursy poszczególnych papierów uległy wczoraj normalnym wahaniom. Ponieważ ruch był bardzo słaby wahania te w nieznacznym tylko stopniu odbiły się na kursach ostatecznych.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna w godzinach rannych była nieco słabsza. Następnie jednak poprawiła się o 50 pkt. osiągając 10 pkt. powyżej kursu onegdajszego. Obracano nią po kursie 55.75 w placeniu, 56,25 w żądaniu.

3 proc. pożyczka inwestycyjna również zwyżkowała. I em. tej pożyczki podniosła się o 50 pkt. do poziomu 67,50 kupno, 68 sprzedaż. Takąż zwyżkę wykazała również II em., którą obracano po kursie 68.50 w placeniu, 69 w żądaniu.

5 proc. pożyczka konwersyjna utrzymała się na poziomie poprzednim: obracano nią po kursie 60,75 kupno, 61,25 sprzedaż.

5 proc. pożyczka kolejowa, po kilkudniowej przerwie znów była notowana. W stosunku do notowań poprzednich kurs pożyczki tej podniósł się o 75 pkt. do poziomu 57,75 w placeniu, 58,25 w żądaniu.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) obniżyła się o 25 pkt. Na rynku prywatnym obracano nią po kursie 38,25 kupno, 38,5 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna miała tendencję niejednolitą: grubsze odcinki tej pożyczki bez zmian i obracano nimi po 58,25 w placeniu, 58,75 w żądaniu. Natomiast drobne odcinki, które onegdaj zniżkowały, poprawiły się o 25 pkt, dochodząc do poziomu 58 kupno, 58,50 sprzedaż.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie podniosły się o 25 pkt.: obracano nimi po kursie 56 w placeniu, 56,50 w żądaniu.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi — nowe były bez zmian: 55.75 kupno, 56,25 sprzedaż.

Na rynku akcjowym — akcje Banku Polskiego nadal po 106 kupno, 107 sprzedaż.

NOTOWANIA BAWEŁNY

NOWY JORK. Otwarcie z dn. 21.IX Październik 8.73, grudzień 8.63, styczeń 8.67, marzec 8.73, maj 8.90, lipiec 8.99.

LIVERPOOL. Zamknięcie z dn. 21.9 Październik 5.05, grudzień 5.10, styczeń 5.13, marzec 5.19, maj 5.25, lipiec 5.29.

ALEKSANDRIA. Notowania z d. 21.9 Sakellaridis: listopad 15.20, styczeń 15.22, marzec 15.33.

Ashmouni: październik 11.04, grudzień 11.09, luty 11.14, kwiecień 11.27, czerwiec 11.37.

Trudności płatnicze

kupiectwa prowincjonalnego

Z prowincji sygnalizują obecnie poważne pogorszenie się wypłacalności klienteli. Jakkolwiek do tej pory efektywnych protestów wekslowych producenci jeszcze nie otrzymali, to jednak co raz częściej napływają wiadomości, że cały szereg kupców nie jest w stanie wykupić swoich zobowiązań i nosi się z zamiarem zawieszenia wypłat.

Jest to objaw tym bardziej znamienny, że w chwili obecnej kupcy znajdują się w obliczu sezonu zimowego, kiedy to zmuszeni będą zwracać się do producentów o kredyt wekslowy, względnie otwarty. Niewykupienie zaś zobowiązań dotychczasowych narazi ich bezsprzecznie na stratę kredytu.

Ciężki stan finansowy tłumaczą kupcy prowincjonalni niepewnością sytuacji, która zwiększa się z dnia na dzień oraz co raz bardziej zmniejszającymi się obrotami.

Nie ulega wątpliwości, że stan ten przyczyni się do większego jeszcze zahamowania obrotów, bowiem przemysłowcy zmuszeni będą do stosowania polityki bardzo ostrożnościowej przy przyjmowaniu pokrycia wekslowego, co rzecz jasna, wpłynie ogromnie deprymująco na rozwój stosunków handlowych w branży włókienniczej.

Wzmożony popyt na przędzę

Zapasy na składach ulegają zmniejszeniu

W związku z rozpoczętym sezonem zimowym we włókiennictwie, zapotrzebowanie na poszczególne gatunki przędzy bawełnianej w dniach ostatnich znacznie wzrosło.

Największym stosunkowo popytem cieszyły się numery przędzy bawełnianej, używane przy produkcji gotowych tkanin bawełnianych, wyrobów dzianych oraz trykotażowych, a więc numery 24, 32 oraz 20 pojedyńczy i podwójny. Również zwiększył się znacznie popyt na wszelkie gatunki przędzy trykotażowej.

Dzięki zwiększonemu popytowi, zapasy przędzy w tutejszych przędzalniach ulegają stałemu zmniejszaniu. O ile na dzień np. 8 sierpnia r. b. składy przędzy na tutejszym rynku wynosiły 1.631 ton, o tyle na dzień 5 września r. b. zmniejszyły się one do 1,388 ton, przy czym w dalszym ciągu wykazują one tendencję zniżkową.

Nie bacząc na wzmożony popyt ze strony klienteli, zarówno handlarze przędzy, jak i mniejsi odbiorcy — producenci tkanin, nie uskarżają się na brak poszczególnych numerów, co tłumaczyć należy tym, że wobec świąt żydowskich zapotrzebowanie nie objęło jeszcze wszystkich firm, z drugiej zaś strony dzięki długotrwałemu zastojowi, jaki w branży tej panował, zapasy wszystkich gatunków bardzo poważnie wzrosły.

Warunki pokrycia kształtują się nadal indywidualnie, w zależności od stanu materialnego poszczególnych nabywców. (ag.)

Upadłości, układy i nadzory

W sprawie upadłości firmy „Przemysł Włókienniczy A Prussak" syndyk zakomunikował sądowi, iż czysty zysk bilansowy wynosi zł. 19.990.13. Amortyzacja majątku stałego za I-sze półrocze 1937 roku wynosiła 40,897 zł. 30 gr. Stan powyższy masa upadłości zawdzięcza uzyskaniu poważnych dostaw rządowych, które zwiększyły wydatnie uruchomienie fabryki oraz reorganizacji systemu sprzedaży, kalkulacji towarowej i racjonalnej polityce finansowej, które to zmiany lub usprawnienia wchodziły stopniowo w życie od IV kwartału 1936 r.

Sąd przyjął powyższe sprawozdanie syndyka do wiadomości i zobowiązał go do złożenia następnego sprawozdania w terminie do dnia 1 listopada r. b.

*

Nadzorca sądowy firmy „Szmul Wielgowski", której sąd udzielił otwarcia postępowania układowego złożył do sądu wniosek o wyznaczenie dodatkowego terminu dla sprawdzenia wierzytelności, układającej się firmy, motywując swój wniosek tym, iż na 51 wierzycieli tylko 28 zgłosiło swe wierzytelności, pozostali, których wierzytelności wynoszą sumę około zł. 20.000 — swych pretensji nie zgłosili.

Sąd, przychylając się do wniosku nadzorcy, przedłużył termin sprawdzenia wierzytelności do dnia 25 września r. b.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednolita, przy obrotach niedużych. Notowano: Amsterdam 292,80, Bruksela 89,25, Londyn 26,26, Nowy Jork 5.29,25, Nowy Jork — kabel 5.20.63, Paryż 17,97, Praga 18,43, Kopenhaga 117,25, Sztokholm 135,40, Zurych 121,70, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie i kanadyjskie 5.27, floreny holenderskie 291,30, franki francuskie 17,67, szwajcarskie 121,20, belgi belgijskie 89, funty angielskie 26,17, palestyńskie 25,90, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 17,50, korony duńskie 116,70, korony norweskie 131,30, korony szwedzkie 134,75, liry włoskie 22.60, szylingi austriackie 96, marki fińskie 11,20, marki niemieckie, 122, marki niemieckie srebrne 128.

AKCJE.

Na rynku akcyjnym tendencja była słaba, przy obrotach niewielkich. Notowano: Bank Polski 106,50 Węgiel 26,25 — 26,05, Lilpop 53,25.

PAPIERY PROCENTOWE.

Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy większych obrotach 4 i pół proc. poż. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 67,75, seria I em. 81,50, II em. 68,75, 4 proc. dolarowa 38,50, 4 proc. konsolidacyjna 58,25 — 58,50, odcinki drobne 58 — 58,25, 5 proc. konwersyjna 61, 4 i pół proc. poż. wewnętrzna 55,50 — 56, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 56 — 56,25, 5 proc L. Z. Warszawy z r. 1933 — 62,50 — 62,75, 5 proc. L. Z. Łodzi z r. 1933 r. — 56, 5 proc. kolejowa 58, 8 proc. L. Z Przemysłu Polskiego funtowe 77

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	sprzedaż	kupno
Dolarówka	39.00	38.75
Inwestycyjna I em.	67.50	67.25
Inwestycyjna 2 em.	68.50	68.25
Konsolidacyjna gr.	58.75	58.50
Konsolidacyjna dr.	58.50	58.25
Wewnętrzna	56.15	55.90
Konwersyjna	61.50	61.25
Bank Polski	107.00	106.50
5 pr. Łodzi s. X	56,25	56.00

Tendencja niejednolita.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Żyto	24.00 — 24.50
Pszenica	31.25 — 32.00
Pszenica II gat.	30.25 — 31.25
Mąka żytnia 65 pr.	32.75 — 33.50
Mąka żyt. 50—65 pr.	26.00 — 27.00
Otręby żytnie	15.00 — 15.25
Otręby pszenne śr.	15.25 — 15.75
Otręby pszenne gr.	15.75 — 16.25
Groch polny	29.00 — 31.00
Siemię lniane	43.00 — 44.00
Groch polny	30.00 — 32.00
Makuch lniany	24.00 — 24.50
Gryka	19.50 — 20.50
Kasza gryczana	45.00 — 46.00

Usposobienie ogólne spokojne.

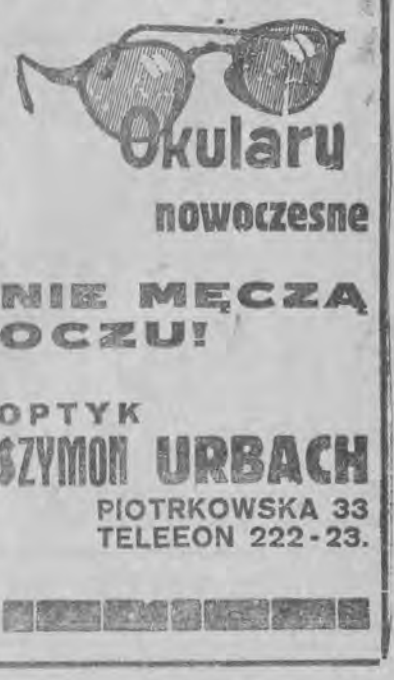

Nie kupujcie żywności w brudnych sklepach

KONSUM PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A. ROKICIŃSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16.

WIELOTYSIĘCZNE rzesze Klientów podziwiają nasze **NISKIE CENY.** **Korzystaj z okazji,** przekonaj się **osobiście** o dobroci, wielkim wyborze i nader **niskich cenach** artykułów sprzedawanych **w KONSUMIE**

Uskuteczniamy wysyłkę PACZEK DO ROSJI SOWIECKIEJ na podstawie specjalnej umowy z przedstawicielstwem Z. S. R. R. Informacje na miejscu.

Lekarz-Dentysta
R. BOCZKIS - ROZENBLUM
Piotrkowska 123
POWRÓCIŁA
przyjmuje 10 — 1 i 4 — 7

Dr. med. Włodzimierz
Żadziewicz
STOMATOLOG
Chor. i chirurgia jamy ustnej i zębów
Piotrkowska 164 telef. 125-26
przyjmuje od 3 — 7

Dr. L. SZYFMAN
Zachodnia 64, tel. 106-72
powrócił

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10—12 i od 4—8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

DR. MED.
Markowiczowa
choroby skórne i weneryczne
Moniuszki 2
tel. 166-35
WZNOWIŁA PRZYJĘCIA
Godz. przyjęć: 8—1, 5—7 po poł.

Dr. med.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne
(kobiety i dzieci)
Sienkiewicza 34 telef. 145-10
godz. przyj. od 12—2 i 3—4 pp

PRZYCHODNIA dla chorych
WENERYCZNIE
mężczyzn i kobiet
PIOTRKOWSKA 88
Leczenie chor. weneryczn. i skórnych
Kobiety i dzieci przyjmuje kobieta—lekarz. Przychodnia czynna od 9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosmetyczny.
PORADA 3 ZŁ.

Lekarz - Dentysta
L. Gecowowa
powróciła
Legionów 3
tel. 174-02

Materiały Bielskie „Włókno Krajowe" Piotrkowska 16
Meskie i Damskie Wł. Frydman i Winograd front I piętro

DOKTÓR
KLINGER
spec. chor. **seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)**
powrócił
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w
W niedzielę i święta od 10—12

Dr. med.
L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
POWRÓCIŁ
przyjm. od 8—9.30 rano i od 5.30—9 w.
W niedz. i święta od 9—12 w poł.

Dr. BRAUN
ul. Cegielniana 4
Telefon 100-57.
spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjm. od 8—11 i od 4—9 wiecz.
w niedziele i święta od 9—1

Doktór Medycyny
Gustaw Kohn
specjalista
chorób kobiecych i akuszerii
POWRÓCIŁ
ul. Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

DR. MED.
P. KOTOK
choroby wewnętrzne
Zeromskiego 44, tel. 114-25
przyjm. od 5—7
POWRÓCIŁ

Dr. med. HELLER
Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych
Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8—11 i 4—8 wiecz.
w niedziele i święta od 10—1 pp.

DOKTÓR
Feliks Praszkier
POWRÓCIŁ
Cegielniana 3
tel. 215-11

ROCZNY
Wieczorny Kurs Tkactwa
— PRZY —
Szkole Przemysłowej Tow. Szerz. Oświaty i Wiedzy Tech. Wśród Żydów w Łodzi
ul. Pomorska 46|48
Zapisy przyjmuje kancelarja kursu, Pomorska 46/48 w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki od 7—9 w.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

MISS MARY udziela angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Załatwia wszelką korespondencję. Przyjmuje 12 — 2, 4 — 8. Piotrkowska nr. 24, m. 7.

WYJEŻDŻAJĄCYCH na Światową Wystawę do Paryża oraz na studia nauczy bardzo szybko francuskiego systemem prof. „Lagrange" Przyjmuje od 12—2 — 4—8. Miss Mary, Piotrkowska 24, m. 7.

KOREPETYTORKA udziela lekcyj i korepetycyj. Specjalna metoda stosowana dla dzieci niechętnych i zaniedbanych w nauce. (hebrajski). Odpowiednie referencje. Tel. 151-99, prosić Rutę. 550—2

BUCHALTERIA i nauka pisania na maszynie. Kurs całkowity — opłata przystępna. Informacje i zapisy: Cegielniana 25, m. 35.—

Kupno i sprzedaż.

NOWOŚCI na dam. płaszcze kostiumy, suknie nadeszły. Legionów 17 fr. parter, tel. 113-18. Wkrótce Narutowicza 36.

SAMOCHÓD marki „Citroen" 6-ciocylindrowy, sportowy w pierwszorzędnym stanie do sprzedania. Tel. 239-23, dzwonić między 5—7 w,

OKAZYJNIE do sprzedania kredens, stół okrągły, 5 krzeseł, 1 fotel i garderoba orzechowa. Sienkiewicza 52, m. 21.

KUPIĘ niedrogo używaną szafkę amerykańską. Oferty z podaniem ceny pod „Szafka". 1595—4

SZWALNIA TRYKOTOWA w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Oferty sub. „Cech". 7498-7

Różne

CZYSZCZĘ sufity, ściany, tapety suchym chemicznym sposobem. Ceny niskie. Wiadomość: Samuel Wiatrak, sklep farb, Mała 2, róg 6-go Sierpnia, lub tel. 234-04.

IGNACY WILCZEK — powrócił uruchomił swoją szkołę tańca przy ul. Piotrkowskiej 120, tel. 222-71 Kółeczka dla pań z towarzystwa odbywają się w poniedziałki i czwartki od g. 5 do 7-ej. Nauka odbywa się oddzielnie i w grupach. Kancelaria czynna przez cały dzień. Ceny umiark.

POSZUKUJEMY! Ze względu na powiększenie produkcji otworzymy także w tamtejszej okolicy miejsce rozdzielcze (bez sklepu) i poszukujemy odpowiedniego pana. Miejscowość i zawód obojętne. Dochód conajmniej 520.— zł. miesięcznie. Zgłoszenia pod „74" do Brigol, Box 9, Poertschach See (Austria)

ODŚWIEŻAM suchym chemicznym sposobem sufity, ściany, tapety. Bez kurzu, szybko i tanio. 11 Listopada 75, m. 23. Tel. od 9-ej rano do 7 wiecz. 126-68. 241—13

ZGUBIONO cenzurę z Gimn. Oświata na nazwisko Pozner, Sienkiewicza 37.

STATYSTKI do rewii poszukiwane Zgłoszenia „Tabarin", Narutowicza nr. 20, godz. 7 — 8 wiecz. 819—2

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
POWRÓCIŁA
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz

DR. MED.
NIEWIAŻSKI
Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w niedziele i święta od 9—12

Lekarz-dentysta
Feliks Seidengart
Zamenhofa 1, tel. 139-26
powrócił

Ala Izbicka
wykwalifikowana pielęgniarka z długoletnim doświadczeniem
przyjmuje wszelkie zabiegi.
DYŻURY. TEL. 246-36.

OGRODY, ogródki przydomowe, nowocześnie projektuje, zakłada Koplin, Pomorska 109, tel. 245-99. 459—2

Posady

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek zajęcia w zakresie pracy umysłowej. Łaskawe of. „Poszukująca"

MŁODA panienka przyjmie posadę do dziecka od 2 do 6 lat Pierwszorzędne referencje. — Oferty sub. „Zofja"

Lokale

LOKALE, nadające się na urzędy lub przedsiębiorstwa handlowe przy Al. Kościuszki 19 o powierzchni 300—350 mtr.² Każdy z centralnym ogrzewaniem i ewentualnie windą towarową do wynajęcia od 1 października. Wiadomość Wólczańska 36. Telefon 203-10. 834-2

POSZUKIWANY garaż w pobliżu Radwańskiej — Piotrkowskiej. Dzwonić 193-66 do godz. 7-ej.

KINO TEATR **METRO** PRZEJAZD 2
Pocz. o 4-ej
Dziś poraz ostatni!
X-27
W roli głównej **MARLENA DIETRICH**

KINO TEATR **MIRAŻ** 11 LISTOPADA 16
Pocz. o 4-ej
Dziś i dni następnych!
Kochanek własnej żony
W roli głównej:
LUDWIK SATZ

RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś premiera!

MARTA EGGERTH
w najweselszej wiedeńskiej komedii muzycznej sezonu, mówionej i śpiewanej po niemiecku
BLOND CARMEN
(Die Blonde Carmen)
W pozostałych rolach: **Ida Wüst, Leo Slezak i Wolfgang Liebeneinen.**
Początek w dni powsz. o g. 4, w niedziele i święta o 12 w poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po **54 gr.**

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego" ze wszystkiemi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnoszenie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50 Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewja" (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% droże firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatk 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% droże

Redaktor odp. Lucjan Lipiński Za Wydawnictwo: „Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka" Henryk Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101